

KARO JĖGOS JAU PASIEKĖ 38-TA LYGIAGRETE

OKUPANTAS RENGIA SI DAR KARTĄ PERTVARKYTI LIETUVOS ŪKĮ

Dabartiniai kolchozai nenašūs, rusai liepė
mažus kolchozus sujungti į didelius

Visoje Tarybų Sąjungoje šiuo metu vykdomas didžiulis žemės ūkio pertvarkymas. Mat, bolševikams jau beveik nuo pačios revoliucijos pradžios nesiseka tvarkyti žemės ūkį. Per eilę metų čia buvo ieškota naujų kelių ir vis dar neužtauta ant tikrojo. Paskutiniu metu galutinai paaiškėjus, kad kolchozų sistema neša vargą ir skurdą, buvo sumanyta kita reforma — stambiųjų pramoninių žemės ūkių arba didžiųjų kolchozų kūrimas.

Jau pereinamais metais TSRS žemės ūkio ir kolchozų ministerijose įvykdyti žymūs asmeniniai pakeitimai, pašalinant, o kartais net suimant, senuosius žemės ūkio vadovus. Naujieji emė jungti kelių kolchozų į vieną. Taip Maskvos srityje iš 6,069 veikusių kolchozų tepaliko 1,578, kitaip tariant, iš kiekvienų 4-ų kolchozų buvo sukurta vienas naujas. Panašiai buvo padaryta Leningrado, Kolomensko, Uchtomsko, Jegorjevsko, Zagorsko, Ramensko ir kituose rajonuose.

RUSAI NUTARĖ PERKOL- CHOZINTI LIETUVĄ

Prieš trejetą mėnesių Minske įvykęs komunistų partijos vadų suvažiavimas nutarė panašiu būdu pertvarkyti ir Gudijos kolchozus.

Atrodė, kad Lietuvos kolchozai nebus bent tuo tarpu pajudinti, tuo labiau, kad ne visa Lietuvos žemė sukolchozinta, o tačiau...

Praeitais metais sudaryti kolchozai turi po 250, 300 ir kartais net po 500 ha žemės. Naujai steigiami kolchozai turės nuo 1,500 iki 5,000 ha.

KOLCHOZININKUS VEŽIOJA Į RUSIJĄ

Rugpiučio mėnesį iš Maskvos grįžo apie 30 asmenų — Lietuvos komunistinio jaunimo ekskursija.

Ji susidėjo iš komunistų partijai atsidavusių komjaunuolų,

kolchozų pirmūnų, pirmininkų, brigadininkų, traktorininkų, propagandininkų, skaityklų vedėjų ir vieno kito agronomo.

Ekskursantai aplankė visą eilę sovietų stambiųjų kolchozų Pamaskvės, Uchtomsko, Vorosilovo, Ramensko rajonuose, Gorkuose.

KOMUNISTAI BUS KOLCHOZŲ VEDEJAI

Tai nebuvo pripuolama ekskursija. „Ekskursantų“ sąrašą sudarė komunistų partija ir ne užmiršo pasiūsti čia kolonizuotų rusų atstovų (Aksenija Semenkovaitė, E. Pogodinas, ir kt.). Grįžus jiems, pasipylė spaudoje ir per radiją, kaip iš didžiulio pagyro maišo liaupsinimai sovietų stambiųjų kolchozų garbei.

Šie 30 ekskursantų — tai naujųjų kolchozų vadovai.

ELTA

MASKVA IŠNAIKINO 3 PABALTIO VALSTYBES, SAKO JV VYRIAUSYBĖ

Rusai užgrobė 7,500,000 ketvirtainių
mylių, paverė 500 milijonų žmonių

WASHINGTON, D. C., rugs. 29 d. — Sovietų Sąjunga užgrobė 7,500,000 ketvirtainių mylių, ji paverė daugiau negu 500 milijonų gyventojų, sako šiandien išleista valstybės departamento knyga.

Sovietų Sąjunga išnaikino tris Pabaltijo valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją, — o kitas šešias valstybes — Lenkiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją, Albaniją ir Čekoslovakiją — paverė vergėmis.

Knyga sako, kad komunistų pavergtą Kiniją laukia tokio paties likimo.

PREZIDENTAS ĮSAKĖ PARUOŠTI KNYGĄ

Paskutiniaisiais metais sovietų propagandos agentūros visą laiką pasakoja apie „Amerikos imperializmą“, apie Amerikos „karo kurstytojus“ ir kitas nesąmones.

Sovietų diplomatai ir agentai įrodinėja, kad kova tarp kapitalizmo ir komunizmo įtampė

dabartinę tarptautinę nuotaiką. Visa tai yra komunistų propagandos melas. Prezidentas Trumanas asmeniškai įsakė valstybės departamento pareigūnams paruošti visiems suprantamą ir aiškią knygą apie JAV užsienio politikos tikslus.

VERGIA TAUTAS JĖGA IR TERORU

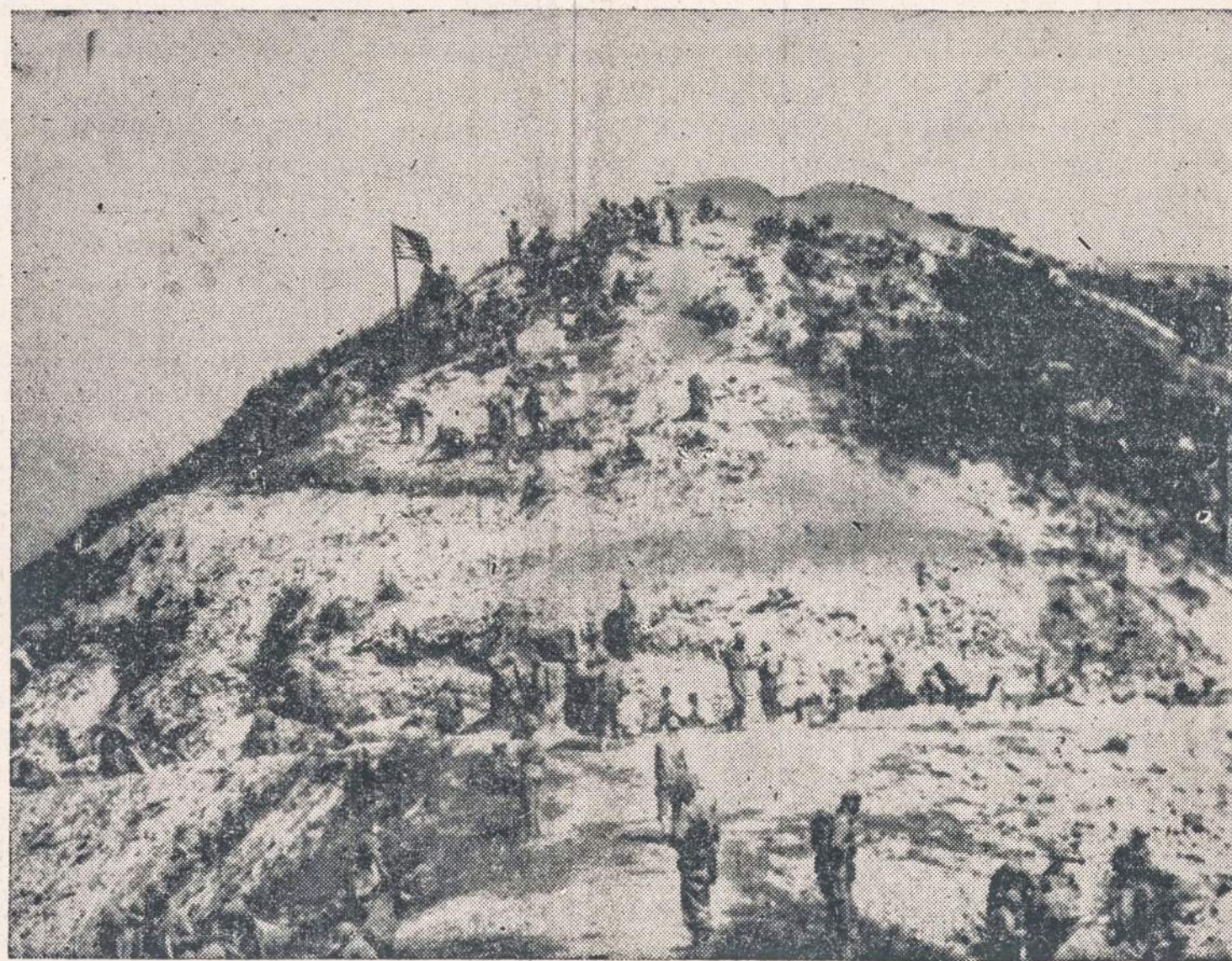
Konfliktas ne tarp kapitalizmo ir komunizmo, bet tarp valdyti trokštančios sovietų valdžios, kuri vergia tautas jėga ir teroru, sako knyga.

Laisvų tautų bendruomenė nenori būti pavergtą arba nenori ramiai stovėti ir žiūrėti, kaip josios nariai yra rijami. Čia ir yra konflikto pagrindas.

Knygą išleido valstybės spaudos įstaiga, ji bus siuntinėjama atsakomiesiems pareigūnams, kad galėtų tiksliau orientuotis.

Geltonojo jūro viena mina palietė JAV karo laivą. 9 jūrininkai buvo užmušti 10 sužeisti ir 5 dingę be žinios. Mina galėjo būti komunistų paleista, bet ji galėjo būti užsilikusi nuo praeitojo karo. Laivas pataisytas, jis pats pasiekė Japonijos uostą.

—Šių metų pabaigoje iš saugumo tarybos išeis Egiptas, Norvegija ir Kuba.

Amerikos vėliava vėl iškelta "105" kalne, kuris yra Korėjos sostinėje Seoul.

Komunistai spaudžia džia inteligentus

NEW YORK, N. Y. — Gera informuoti asmenys tvirtina, Kinijos komunistai smarkiai spaudžia inteligentus. Pradžioje komunistai prižadėjo įtraukti juos į krašto atstatymo darbą, bet šiandien inteligentas yra labai mažai vertinamas.

Libiausiai nukentėjo universitetų profesoriai ir mokytojai. Komunistai pradėjo steigti savo universitetus, į kuriuos priima tik tai partijos žmones.

Nukentėjo ir laikraštininkai, nes spausdinami tik tai kompartijos laikraščiai, kiti jau uždarė. Didokas inteligentų skaičius jau suimtas.

Laurą Law nužudė komunistai

SEATTLE, Wash. — 1940 metais Aberdeen, Wash., miestelyje paslaptinai josios namuose buvo nužudyta Laura Law. Policija iki šio meto neišaiškino žudikų.

Buvęs komunistų partijos narys Paul Crouch dabar pasakoja imigracijos pareigūnams, kad Laura Law buvusi komunistų partijos narys.

Crouch turįs žinių, kad komunistų partijos vadovybė organizavo Lauros nužudymą.

Suimtas priesaikos laužytojas

NEW YORK, N. Y. — Teismas įsakė suimti prieš 52 metų Vengrijoje gimusį Oscar John Vago.

Vago glaudžiai bendradarbiavo su Cliffordu, N. J., chemikalų gamintoju Abraham Brothman ir Miriam Moskowitza. Jie du suimti, turi aiškintis apie žinių teikimą sovietų šnipams.

Prisipažinęs sovietų šnipas Harry Gold tarnavęs pas šiuos pramonininkus.

Teismas turi pagrindo manyti, kad Vago kreivai prisiekė. Jis neseniai važinėjo Vengrijon.

—Darbo sekretorius Maurice Tobin sudarė komisiją karo meto darbo jėgos tvarkyti.

—Vyriausybė rengiasi ištirti neseniai JAV pilietybę gavusius piliečius. Kai kuriems gali būti pasiūlyta pilietybę atimti.

Vėliausios žinios

—Vakar vakare Jungtinių Tautų asamblėja pasiūlyta rezoliucija, liepianti Jungtinių Tautų jėgoms Korėjoje atstatyti tvarką ir pasitraukti. Vakar vakare asamblėja turėjo balsuoti šią rezoliuciją, bet jos likimas dar nebuvo žinomas laikraščiu einant į spaudą.

—Jungtinės Tautos rezoliuciją pasiūlė 8 demokratinės valstybės. Joje neminima 38-tą lygiagrete, bet visiems aišku, jog tai bus įsakymas gen. MacArthur vykti į šiaurę ir nuginkluoti komunistų gaujas.

—Pietų Korėjos karo jėgos pirmąsias pasiekė 38-tą lygiagrete. Vakar korėjiečiai pasiūlė pirmyn 50 mylių. Amerikos karo vadai nenorėjo tikėti pranešimais iš fronto, bet netrukus įsitikino. Korėjos artilerija tuojau pradėjo šaudyti į komunistų srity, bet jiems įsakyta sustoti. Jie vyks į šiaurę, kai bus gautas Jungtinių Tautų asamblėjos nutarimas.

—Naujas New Yorko policijos komisijonierius Murphy, išklaušęs prisiekusiųjų teismui padarytus kaltinimus, vakar atėmė laipsnius 350 policijos karininkų ir puskarininkų. Visi gembliariavimą sekusieji policininkai padaryti eilinius, įvilkti į mėlynus drabužius ir pasiūsti sunkiems darbams. Murphy įsitikino, kad nė vienas jų netinka gembliariavimui sekti.

—New Yorko gubernatorius Dewey, patyręs apie miesto administracijoje esančių netvarką, klausinėja atsakomius pareigūnus. Gubernatorius įpareigotas įsikšti, jei vietos administracija nesugeba tvarkytis.

—Indijos atstovas pataria Jungtinių Tautų jėgoms nemaršuoti į Korėjos šiaurę. Jis nori, kad karo jėgos sustotų prie lygiagrečių.

—Prezidentas Trumanas vakar pasiuntė sveikinimą gen. MacArthur, laivyno, marinių ir aviacijos vadams už pasekmę, atliktus karo veiksmus. Pradžioje MacArthur vykusiai sustabdė priešą, o vėliau pradėjo jį pulkti.

—Jungtinio štabo viršininkai vakar pasveikino Korėjoje kovojančias JV jėgas.

—Prez. Trumanas šiandien išvažiavo 8 dienoms pailsėti. Jachta jis plauks Potomac upe.

Ruošiasi kovai prieš penktą koloną

PARYŽIUS. — Prancūzija ir Belgija ruošiasi kovai prieš penktąją koloną. Jei kiltų karas, Vakarų Europos komunistai bandytų pagelbėti rusams.

Belgai nutarė įpareigoti buvusius karius kovoti prieš komunistus. Prancūzai įpareigojo specialiai paskirtus dalinius ir kovos veiksmams netinkamus karius prižiūrėti prancūzų komunistų veikimą.

Italų vyriausybė nutarė šaukti karo tarnybon vyrus, jei viduje susidarytų pavojus valstybei.

Leido lenkams apsigyventi Amerikoje

WASHINGTON, D. C., rugs. 29 d. — Vyriausybė šiandien leido dviem aukštieji lenkų ambasados pareigūnams apsigyventi JAV.

Buvęs komunistinės Varšuvos valdžios ministeris Janusz Zoltowski ir lenkų ambasados patarėjas Stefan Rogozinski gavo tremtinių teises.

Buvęs ambasados sekretorius Wladyslaw Nivinski taip pat prašė leisti jam pasilikti JAV, bet tuo tarpu jo prašymas dar neišspręstas.

—Sovietų Sąjunga visą laiką pasakoja, kad ji norinti tartis su JAV, bet prezidentas Trumanas mano, kad derybos su rusais būtų lygios pasaulio pasidalinimui. Prezidentas nenoris ir girdėti apie tokias derybas. Jis reikalauja, kad rusai bendradarbiautų Jungtinėje Tautose.

—Didelė švedų kalno pašlaitė penktadienį sugriovė 40 Surte kaimelio namų. Vienas žmogus užmuštas, 100 dar nesurasta. Bijoma, kad jie nebūtų užversiti.

—Socialdemokratų vadovs Dr. Kurt Schumacher sako, kad ši sekmadienį Ruhr krašto komunistams įsakyta kelti netvarką. Jis patarė imtis apsaugos priemonių.

—Gen. Hershey prašo kongresą pratęsti karo tarnybą nuo 21 mėnesio iki 30.

—Šiandien Amerikoje tarsis Italijos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos ir JAV laivynų vadai apie galimus karo veiksmus Viduržemio jūroje.

PASIIENYJE ESANČIOM DIVIZIJOM ĮSAKYTA PERSIORGANIZUOTI

Korėjiečiai išlaisvino Samchok ir Chumuijin
uostus, amerikiečiai pasiekė Kwangju, Iri

TOKIJO, Japonija, rugs. 29 d. — Jungtinių Tautų karo jėgos šiandien pasiekė 38-tą šiaurės lygiagrete gana plačiame fronto ruože, sako oficialus štabo pranešimas. Trečioji korėjiečių divizija, išlaisvinusi visą eilę Rytų Korėjos pakraščiuose esančių miestelių, šiandien būtų galėjusi įsiveržti į komunistų laikytas sritis, bet to nepadarė.

Jungtinių Tautų karo vadovybė šiandien įsakė korėjiečiams sustoti prie 38-tos lygiagrečės ir persiorganizuoti. Vakar ir šiandien, sumušę priešą Utchin uosto srityje, korėjiečiai išlaisvino Samchok, Mukhojin ir Chumuijin miestelius bei uostus, esančius jūros pakrastyje. Korėjos karo jėgos lydėjusieji Jungtinių Tautų laivai taip pat pasiekė 38-tą lygiagrete. Šiandien jie, pastebėję priešą karo jėgas, paleido keliolika salvių kiton lygiagrečės pusėn.

Vakarinėje pusiasalio dalyje, šiaurėje nuo Seoul miesto, komunistai tris kartus puolė pozicijas užėmusius JAV marinius. Atrodo, kad šiame ruože komunistai yra pasiryžę pastoti kelią amerikiečiams. Gen. MacArthur perduodant Seoul miestą civiliams Korėjos pareigūnams, šiaurėje girdėjosi puoliančių komunistų ir JAV marinių kanuolės. Ceremonijose dalyvavęs JAV marinių pulkininkas Lewis Puller pareiškė, kad jam rūpi sunaikinti priešą. Jis tuojau išskubėjęs į šiaurę.

Tuo tarpu gen. Walton H. Walker pareiškė, kad priešas sumuštas. „Jeigu negausi naujų įsakymų, tai galiu skaičiuoti karą baigtu“, jis sako.

Visoje Pietų Korėjoje dar yra ginkluotos komunistų grupės, bet jos jau nepajėgia pulkti. Amerikos, Korėjos ir britų karo jėgos gali laisvai veržtis į bet kurį svarbesnį centrą, komunistai nepajėgia jų sustabdyti. Vakar gerai ginkluota komunistų grupė bandė prasižvelti Chonan ruože. Jai buvo liepta mesti ginklus ir pasiduoti. Atsisakius klausyti įsakymo, į minėtą sritį buvo pasiųsta bombonešų grupė, kuri išnaikino pasiryžėlius prasimušti į šiaurę.

Šiandien JAV daliniai pasiekė Kwangju miestą. Iš Namwon jie beveik be mūšio nuvyko į Kwangju. Kiti daliniai, prasižvelę iš Chonju miesto, pasiekė Iri, esantį visai netoli Kunsan uosto. Trečioji grupė, keliaudama iš išlaisvinto Taejon, pasiekė Nonzan.

GEN. MACARTHUR ATIDAVĖ SEOUL MIESTĄ KORĖJOS PREZIDENTUI

Saugumo taryba nutarė kvieisti komunistų
pavergtos Kinijos atstovą į posėdį

SEOUL, Korėja, rugs. 29 d. — Gen. Douglas MacArthur šiandien ryte atidavė Seoul miestą Korėjos prezidentui Syngman Rhee.

Karo metu gerokai apardytoose Seoul savivaldybės rūmuose įvyko iškilmingos ceremonijos, kurių metu Jungtinių Tautų karo vadas ir Korėjos prezidentas pasakė kalbas.

Gen. MacArthur pareiškė, kad jam rūpi kovos reikalai, išlaisvintųjų teritorijų administraciją jis atiduodas civiliams.

PASAULIS PASIPIKTINO KOMUNISTŲ INVAZIJĄ

Gen. MacArthur pabrėžė, kad pasaulis labai pasipiktino komunistų invazija ir prievartos veiksmais Pietų Korėjoje.

53 valstybės stojo korėjiečių pusėje ir prižadėjo pagelbėti atsikratyti prievartos.

Vyriausias Jungtinių Tautų karo jėgų vadas pareiškė, kad Seoul jau yra išlaisvintas iš komunistinės valdžios despotizmo, sostinės gyventojai ir vėl galės be baimės laisvai ir padoriai gyventi.

RHEE PRISEGĖ MAC- ARTHURUI MEDALĮ

Prezidentas Rhee, perimdamas miesto valdymą, prisegė gen. Douglas MacArthur medali. Pastarasis pabrėžė, kad medalis priklauso ne jam, bet jo vadovybėje esantiems kariams. Karių vardu medalis ir buvo priimtas.

Rhee pareiškė, kad šiaurės Korėjos komunistai padarė nepaprastai didelės žalos miestui ir

gyventojams, bet jis prižadėjo nekeršyti komunistams. Nusikaltėliai bus baudžiami, bet jiems bus sudaryti legalūs teismai. Gen. MacArthur tuojau vėl išskrido į Tokijo.

Nutarė kvieisti komunistų atstovus

NEW YORK, N. Y. — Penktadienį saugumo taryba nutarė pakviesti Kinijos komunistų į saugumo tarybos posėdį, kai bus svarstomas Formozos klausimas.

Vakar buvo atmetas pasiūlymas pakviesti į posėdį komunistus, bet šiandien nutarimas pakeistas. Vakar Jugoslavija balsavo prieš kvietimą, o šiandien pareiškė, kad ji pakeitusi savo nuomonę. Kinijos atstovas norėjęs vetuoti, bet didžiosios valstybės įtikino jį nenaudoti veto.

Formozos klausimas bus svarstomas spalio 15 d. Komunistų atstovas neturės teisės balsuoti, bet jis turės atsakinėti į klausimus ir sėdėti posėdyje.

KORĖJA TURĖS BŪTI SUVIENYTA

Šiandien ar rytoj Jungtinių Tautų asamblėja turės pasisakyti dėl Korėjos.

Paruoštoji rezoliucija liepia sujungti visą Korėją ir panaikinti 38-tos lygiagrečės sieną. Planuoja pasiūsti į Korėją gana didelę tarptautinės organizacijos komisiją, kuri bus atsakinga už tvarkos įvedimą ir valstybės suvienijimą.

“NAUJIENŲ”

raštinė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak., šeštadienį nuo 9 iki 12-tos dienos, sekmadienį uždaryta.

JAUNIMO ŠOKIAI SU EUROPIETIŠKA MUZIKA

KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ - ŠEŠTADIENĮ - SEKMADIENĮ - TREMTINIŲ NAMUOSE, 2244 WEST 23RD PLACE, CHICAGO 8, ILLINOIS

Pradžią: penktadienį ir šeštadienį 8 val. vakare; sekmadienį 7 val. vakare. Groja BALYS PAKŠTAS ir JO KAPELA Izanga 50 centų
SUSIRINKIMAMS, PUBCVIAMS, VESTUVĖMS REZERVUOKITE DIDŽIAJĄ AR DVI MAŽESNES SALES TREMTINIŲ NAMUOSE. Telefonas: VIRGINIA 7-8711

Kritika ir Polemika

Kelios pastabos dėl krepšinio meistrystės ir rašomojo darbo

Gera, kad esti šauklių, kurie spaudoje ar kitomis progomis nuolat primena, šaukte šaukia apie mūsų — politinių emigrantų pareigas tautai, tėvynei. Gera, kad šiuo karštingišku "dolerio kalimo" metu dar esti žmonių, kurių protuose centrinę vietą nėra užėmęs tvankančio limuzino įsigijimo klausimas, bet mūsų kultūriniai reikalai. Tačiau, kaip matome, ne visuomet tokiose pasisakymuose ligi galo išlaikomas objektyvumas ir "aukso vidurys".

Š. m. rugsėjo mėn. 2 d. "Draugo" skiltyje išspausdintame p. A. Barono straipsnyje "Apybraižos apie dabartinę lietuvių literatūros padėtį", randame ir tūlo mokytojo pasisakymą dėl Europos krepšinio pirmenybių. A. Baronas rašo: "Kai Lietuva laimėjo antras krepšinio pirmenybes, vienas mokytojas pasakė: "O vis dėlto aš asmeniškai sakčiau, kad Lietuvai būtų naudingiau, jei mano klasė lietuvių kalbos rašomąjį būtų parašiusi visa be išimties labai gerai". Po šios asmeniškos ano mokytojo nuomonės, A. Baronas randa

reikalą pastebėti: "Kai kas gal pasipiktins ir pasipiktino tokiomis mintimis, bet mokytojas norėjo pasakyti, kad dvasinė kultūra aukščiau už fizinę, nes mes esame per maži, kad galėtume rungtyniauti su kitomis tautomis turtu ir jėga."

Žiūrėjimas per visų galvas ir pabaltinti karstai

Aukščiau pacituoti tūlo mokytojo žodžiai nėra nei dviaprasmiški, nei nesuprantami... Ir šiandien reikėtų būti visiškai aklam jei nepastebėtum p. A. Barono sugestijos. Šiuo pasisakymu p. A. Baronas užėmė poziciją — prieš sportą. Nėdėlis dalykas. Ak, juk daug jau buvo panašių pasisakymų! Vieni sukėlė pasipiktinimą, kiti, kaip ir šis, — nuostabą. Piklintis neverta! Reikia tik stebėtis. Stebėtis tuo, kad p. Baronas, kuris savo nusistatymą prieš arimą mediniu arklų yra stipriai užakcentavęs, šį kartą, tuo pasenusiu ir tuo pačiu mediniu arklų vis dėlto dar aria! Aria ir nesistengia aplinkui apsidairyti.

Gimnazijoje, kurioje teko

mokyti, lotynų kalbos mokytojas su nepalaužiama energija kiekvieną pamoką kildavo mokiniams, kad žmogus, nesimokęs lotynų kalbos, gyvenime yra tik pabaltintas karstas... Lietuvių kalbos, matematikos, istorijos, kūno kultūros ir kt. mokytojai taip pat panašiai tytrindavo, kad be jų dėstomo dalyko negalime nieko atsiekti ir tik jų dėstomas dalykas yra viso ko pagrindas. Klausydavome ir vis dėlto susidarėme sąvą nuomonę — kad kiekviena sritis yra savo vietoje ir neša naudą. Įsitikinome, ypač okupacijų ir tremties metais, kad kiekvienas dirbamas darbas įgauna savotišką reikšmę — priklausomą nuo gyvenamojo metodo, vietos ir reikalavimų. Tuo tikime dar ir šiandien.

Esame maži...

Sis pasisakymas mūsųose virto jau beveik tradiciniu. Tai ne tik sąvęs patogus apgaudinėjimas, bet ir pavojingas pasiguoindimas. Tai, berods, buvo ir yra daugelio dirbamų darbų stabdis. Nemanau, kad tokiu suomių, norvegų, šveicarų, švedų ir kitos ne ką didesnės už mus tautos, dar ir dabar įsikibę laikytųsi šio posakio. Šių tautų įnašas į bendrą pasaulio kultūros lobyną yra per daug ryškus, kad nesugriautų — mes maži — bastijono. Matome jų tautiečių suteikiamas įvairių sričių Nobelio premijas, ir matome, galiausiai, jų tautiečių besikonančius laurus ir pasaulinėse taikos žaidynėse — pasaulio sporto olimpiadose. Kodėl taip yra? Kodėl mes ne tik kad ir tame pačiame sporte esame beveik paskutiniai (su mažomis išimtimis), bet ir turime nuolat skaityti spaudoje straipsnius, reikiančius knygos ir skaitytojo prisikėlimą?

Galiausiai neteigiame, kad anas literatūros mokytojas visiškai būtų buvęs klaidingas. Jeigu nebūtume turėję tokių lietuvių kalbos mylėtojų, gal būt neturėtume šiandien nei Aisčio, nei Brazdžionio, nes jie būtų turėję savo kūrinius, kaip A. Baronas sako, išlaikyti stalčiuose. Analogiškai yra ir su anomis krepšinio pirmenybėmis. Jeigu tada būtume neišplėšę Europos meistrystės, šiandien negalėtume reikalui esant tos pergalės belikusiais trupiniais ką nors pavaišinti. Tad ar verta jau taip viską be atodairos dėti ant svarstyklių ir savų matu matuoti? Neatrod. O neatrodo todėl, kad šiuo metu kiekvienas kultūrinėje srityje dirbamas darbas yra kartu ir įnašas į bendrą kovą už nepriklausomybės atgavimą. Ir šioj kovoj mūsų giliu įsitikinimu, privalome žengti be didelių titulių ir svarsčių. Žengti greta vienas kito — diplomatas, literatas, mokslininkas, menininkas, sportininkas ir t.t. Kovo ruožas yra nepaprastai platus ir galime visi jame sutilpti. Ir jeigu šiandieninėje (ypač šiandieninėje!) būklėje aprioriškai laikysimės vien tik literatūros arba krepšinio, gal būt iš šalies kam atrodysime kaip tas taurusis hidalgas su savo amžina bėda — dulcinėja iš Toboro.

Pr. M.

PARAMA MOKYKLoms

Įstatymų leidybos komisija paskyrė \$124,000,000 Ilinojaus valstybės fondui mokyklų reikams.

Ta suma skiriama Ilinois pradedamosioms ir aukštesniosiom mokykloms 1951 - 53 m. biudžetiniame periodui.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

CICEROS LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA

Joseph F. Gribauskas, drabš-tusis bendrovės sekretorius, praneša, kad prieš keletą dienų prezidentas Trumanas pasirašė bilijū Washington, dėka kurio kiekvieno taupytojo sąskaitos "Apdraudus Bendrovėse" yra dabar apdraustos iki \$10,000.00.

Šitas bilijū liečia ir St. Anthony Savings bendrovės taupytojus, nes nuo bilijū pasirašymo dienos kiekviena taupymo sąskaita joje yra apdrausta iki \$10,000.00, o ne iki \$5,000.00, kaip kad iki šiol buvo.

Toliau Gribauskas praneša, kad "padidintas apdraudimas iki \$10,000.00 kiekvienos sąskaitos padidins taupytojų sąskaitas St. Anthony Savings ir kad per ateinančius metus bus padarytas rekordas šioje bendrovėje dėl padėtų pinigų".

St. Anthony Bendrovės turtais siekia \$3,000,000.00 ir taupytojai čia yra pasidėję savo pinigų virš \$2,725,000.00. Per praėjusius metus bendrovės turtais paaugo virš \$400,000.00 ir rezervais nuo \$169,500.00 iki \$220,500.00. Dividendais ant padėtų pinigų buvo taupytojams išmokėta virš \$50,000.00. Daugiau nei 700 naujų sąskaitų pinigams taupyti buvo atidaryta ir daugiau nei 125 naujos paskolos padarytos apylinkės gyventojams įsigyti nuosavus namus.

Praėjusieji metai buvo bendrovės turtingiausi metai, ir numatoma, kad ir ateinantieji metai taipgi bus taupytojams pelningi. St. Anthony Savings & Loan Association yra patvirtinta kaip saugi finansinė įstaiga, kuri per 28 metus šio biznio patyrimu duoda žmonėms patikėtiną čia laikyti ir taupyti saugiai. Taupiniai yra išmokami ant pareikalavimo. Čia galite gauti sąžiningus pasitarimus ir patarnavimą finansiniais reikalais.

Bendrovės sekretorius yra prisirengęs aprūpinti visus, kurie kreipiasi į ją su paskolų ant namų reikalais. Bendrovė duoda pinigų tikrai ant pirmų mortgių įsigijimui nuosavo namo — su prieinamais mėnesiniais atmokėjimais ant prieinamo nuosimčio.

Bendrovės tarnautojos duos greitą ir teisingą patarnavimą padedant pinigų ir taupymo sąskaitas. Marija Bobelytė, Elena Rukutis ir Adelina Rockey kalba lietuviškai ir visus kostumerius lietuviškai kalbančius ap-

rūpins sąžiningai. Sekretorius kviečia įvsumėnė, kuri dar nėra susipažinusi su bendrovės patarnavimu, prabėli savo taupymo sąskaitas dabar — kur bus mokamas 2¼% dividendas ir kur galite gauti paskolas ant namų ant ilgų metų su prieinamais mėnesiniais atmokėjimais pagal kiekvieno išgalę.

Pasinaudokite dabartine \$10,000.00 taupymo apdrauda ir padvigubinkit savo pinigus ir taupinius savo sąskaitose St. Anthony Savings Bendrovėje.

St. Anthony Savings & Loan Association turi gražiai įrengtą nuosavą namą ir ofisą, kuris randasi 1447 South 49th Court, Ciceroje, telefonas OLYmpic 2-5412. Raštinės valandos yra: pirmadienį nuo 9 ryto iki 8 vakaro; antradieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais nuo 9 ryto iki 5 po pietų ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Nepamirškite, kad sąžiningas patarnavimas yra mūsų obalsis. — (SK.)

Pas neturtėli rado \$91,000

MIDDLETOWN, N. Y. — Valstybės ligoninėn šiandien buvo atvežtas "neturtingas" ligonis. Jis pats pasigyrė turįs 100,000 dolerių. Niekas nenorėjo tikėti jo žodžiais, bet netrukus jo kišenėje rastą 91,000. Ligoninės vedėjas Dr. Walter A. Schultz pareiškė, kad rasti penki 10,000 dolerių banknotai ir gana daug tūkstantinių. Kada ligonio šeimos nariai buvo informuoti apie rastus pinigus, jie stebėjosi; nežinojo, iš kur jis galėjęs gauti tokias dideles sumas.

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Stenografijos
Masinės Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės

MOKSLO LAIKAS:

Nuo 9 ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

816 W. 33rd Pl., Chicago 8, Ill.

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Place, CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711.

AID OVERSEAS, INC., siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSRR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dienų siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.60	SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių	4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų	2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino	2 sv. margarino
1 sv. kiaušienos mėsos	2 sv. marmelado
	4 sv. degintos kavos
SIUNTINYS Nr. 5—\$5.60	4 ½ sv. cukraus
2 sv. rūkytų lašinių	2 gabalių tualet. muilo
2 sv. marmelado	SIUNTINYS Nr. 25
2 sv. pupelių kavos	E) 10 sv. gryn. kiau. taukų \$5.50
2 sv. cukraus	C) 15 sv. gryn. kiau. taukų 7.40
1 sv. margarino	D) 37 sv. gryn. kiau. taukų 13.50
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.40	SIUNTINYS Nr. 30
2 sv. rūkytų lašinių	A) 5 sv. degintos kavos \$6.40
2 sv. kiaušinių taukų	B) 5 sv. deg. kavos skard. dėžutės
4 sv. margarino	SIUNTINYS Nr. 93—\$8.00
2 sv. degintos kavos	5 sv. kiaušinių taukų
1 sv. šokolado	5 sv. degintos kavos
SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95	SIUNTINYS Nr. 94
2 sv. rūkytų lašinių	A) 5.5 sv. šokolado \$4.50
2 sv. kiaušinių taukų	B) 8 sv. bičių medaus \$4.80
4 sv. margarino	C) 5 sv. kakavos \$4.40
2 sv. degintos kavos	E) 20 sv. cukraus \$4.75
1 sv. cukraus	I) 5.5 sv. margarino \$3.50

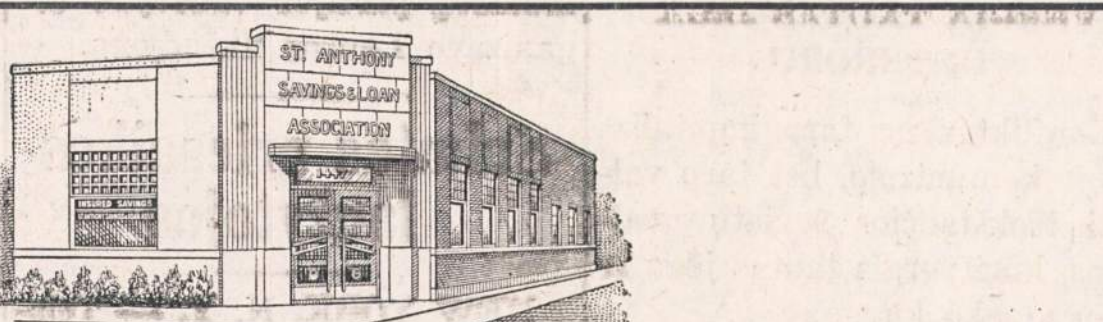
MUSU 33 METŲ PATYRIMAS KAILINIŲ BIZNYJE BRIDGEFORTE, GARANTUOJA JUMS GERIAUSIĄS VERTYBES UŽ JŲSŲ PINIGUS

Mes verčiamės tikrai geriausiais ir naujausios mados kailiais, teisinga kaina. Specializuojamės pulkiausiais Hudson Seal, Persian Paws, Beaver, Nutria, Mink, Persian Lamb, Russian Weasel, Marmink, and Muskrat kailiais (be siūlių).

Priimsime jūsų senus kailinius mainais. Keičiam stilius, permodeliuojam ir pritaikom jūsų senus kailinius, kad stebėsitės. Ateikite ir nusistebėkit mūsų pasirinkimu šalikų ir chokers iš Mink, Kolinsky ir Baum Martens naujom, žemom kainom. Mes parodysim jums moterų naujus žiemos paltus, pagražintus kailiais ir be ju. Turime likusių pavasarinių paltų, galėsite pasirinkti už pusę kainos.

FASHION FUR SHOP

3305 SO. HALSTED STREET TEL. YARDS 7-0014
Pirmadienį, ketvirtadienį atdara iki 9:00 val. vakaro

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

"HOME OF THRIFTY SAVERS"

1447 South 49th Court Cicero 50, Illinois

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, Executive Secretary

BALANCE SHEET JUNE 30, 1950

ASSETS	LIABILITIES
First Mortgage Loans \$2,454,965.42	Members' Share Accounts \$2,726,014.48
Federal Home Loan Bank Stock 25,000.00	Dividends Payable to Paid-up Shares 1,115.16
United States Government Bonds 250,234.37	Accounts Payable 1,524.35
Including Accrued Interest 298,959.54	Loans in Process 121,664.80
Cash on Hand and in Banks 16,939.08	Escrow Advances for Taxes and Insurance 2,750.02
Land and Office Building after Depreciation 22,021.47	Deferred Credits 542.84
Office Furniture and Fixtures after Depreciation 2,117.95	RESERVES:
Deferred Charges 2,900.38	General Reserve \$192,015.00
Other Assets	Undivided Profits 28,179.81
	Specific Reserve 431.75
TOTAL \$3,074,238.21	TOTAL 220,625.56

NOW ALL SAVINGS ACCOUNTS HERE ARE INSURED TO \$10,000.00.

Your Savings Accounts Are Cordially Invited.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikas jūsų garantavimas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolygystę. Priemonė teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodant mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipia į mokyklos vaikus. Važiavimo į namus.

Val.: nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v. šeštadieniais iki 6 valandos vakare. Sėdintis uždaryta visa diena, o Nedėlioje pagal sutartį. Daugiau atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave. Phone Yards 7-1373

Dr. Kazimieras MICHEL OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui. Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu. Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite stiliu įverti ir adatą, akys bijo aštrios šviesos, nežūrite skreityti, užkeikt pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekainuos. Antras aukštus.

4654 SO. ASHLAND AVENUE Telefonas YARDS 7-8616. Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas. Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas. Tel. Yards 7-1829. Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso. Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED STREET kampas 34th Street. Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais nuo 10 iki 12. Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p.

Dr. R. P. LUTKUS LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akinų Pritaikymas ir Lensų Pataisymas 7054 SO. WESTERN AVENUE Telefonas WAlbrook 6-4353. Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskiriant ketvirtadienį, šest. 11-3.

Telefonas LAFayette 3-4151 DR. JOSEPH F. MEUS OPTOMETRIST

3982 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS. VALANDOS: 10:00 ryto—6:00 popiet Pirmadienį, Ketv. 10 ryto—9:00 vak.

DR. E. MARKUNAS Lietuvis Optometristas

Akiniai taipgi pataisomi. 6859 SO. WESTERN AVE. Valandos: trečiadienį, penkt. ir šeštadienį 7 iki 9 vak. Trečiadienį popiet pagal susitarimą. Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859 Rez. telefonas: Diversey 8-0165

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PECIALI SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MATKALAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI. Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS. Lengviausi Išmokėjimai. Baldai Padaromi Pagal Užsakymą.

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-4226. 4183 ARCHER AVE. Tel. LAFayette 3-3171 CHICAGO, ILL.

Leidžiame lietuviškas radio programas antradieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGCS, 5000 watts—1300 kil.

"NAUJENOS" skaito visų sovietų, žmonių, darbininkų, biznierių, profesionalų, dvasininkų, mokslininkų ir valstybininkų.

PRANEŠIMAS

Mums malonu pranešti, kad Federal Savings and Loan Insurance Corporation pakėlė apdraudą padėties indėliams nuo \$5,000.00 iki \$10,000.00.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION yra Federal Savings and Loan Insurance Corporation narys.

Todėl visi čia padėti pinigai nuo dabar yr apdrausti iki \$10,000.00.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street Tel. HAYmarket 1-3317. Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M. Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon

DUNDA ŽEMĒ PO MŪS KOJOM

("Pilkajo šuns" keleiviniu autobusu iš Omaha į Sioux City ir atgal).

1.

Jau giliai po vidunakčio. Pilkajo šuns keleivinis autobusus smogiu per Iowos kukurūzų laukus ir pro plikas uolėtas atšlaites. Visur miegama. Jei kas dar budi ar jau pabudo, tikrai nustemba:

— Iš kur čia daina ir kas daina?

O daina netyla ir galvotrūkiais pramaunant vingius ar geležinkelį pervažas. Daina čia retas dalykas: dienomis galvųjų blyvimas ir kiauulių žviegimas, kartais stiprių vėjų suorių šiek-tiek prismelgiamas, o naktimis — aukštai žvaigždės, o pažemiu — šešėliai, besiklostą nuo tolyje blyksničių prolektorių. Sakoma, daina šiuose plotuose mirė kartu su gestancijomis indėnų giminių. Iowa į JAV priimta 1845. III.3. Tik pats vardas tesako čia seniau indėnus gyvenus — Iowa (indėniškai: agava, t. y. tolumojė). Kadaise čia indėnų giminės ar kiltys suėdavo pačios gamtos sėjamo derliaus susisemti, o žiemoti telkdavosi į Nebraską (indėniškai: patvinęs klonis), kur Missouri, intakai ir statmenesni kalniukščiai (pvz. palei Omahą vingrus *kovos kelias* — gerokai indėnų ir kolonistų krauju suvilgyta turistinė atrakcija).

Iowos valstybė šiuo metu garsi savo kiauulėmis, kurių čia priauginama skerdykloms per 10 milijonų. Visiškai žmogišką pelną duodančios kiauulės čia sutrypė ne tik indėnų takus, bet ir Amerikoje visų labiausiai derėjusius griuvius (dar prieš 25 metus lietuvis imigrantas galėjo susidaryti Džukijos iliuziją, anot A. Miškino, kaip akis užmato, "baltai žydintys grikliai dienos vidury"). Iš kiauulių čia visur doleriai kyla: ir krautuvėse, ir pas atskirą žmogų. Kai sustaigia Cudahy, Armour, Swift ir Wilson sirenos, Sioux City mieste ¼ gyventojų užkarta daugiau. Tai sezoniniai. Kumečiai ar trampa iš Arizonos ir kitų valstybių.

Ak, įdomi pirmųjų lietuvių imigrantų traukos (į Iową) jėga:

— į pačią sostinę — Des Moines — atvyko streikų laužyti (tai buvo 1892 m. per angliakasių streiką; kompanija atsikvietė 5 augalotus lietuvius, bet šie, greit padėty susigaude, pabėgo ir pasklido po miestą, o patys įsikūrę atsikvietė pažįstamų), o į Sioux City — kovoti su streiklaužiais (kai ano amžiaus pabaigoj buvo tiesiama geležinkelio šaka į skerdyklas).

2.

Daina keičia dainą.

Praeis vargai, laikai kraujuoti, Gyvensim mes dienas dailias...

Ir visi — moters ir vyrai — pradėjusiam subėga į talką:

Linksmi mes grįšim į tėvynę, Ji mus ten po sparnu priglaus...

Tai dainuoja Omahos tremtinių meno ansamblio dalyviai, iš pirmosios gastrolės pas Sioux City lietuvių namo begrįžta. Tėvynės ilgesys pas lietuvių amžinas visur ir visais laikais. Per pirmąjį pasaulinį karą Sioux City lietuvių kolonija buvo prašokusi 1,000 galvų. Dirbo, gaudavo dolerių, puošėsi, kūrėsi, tuokėsi, bet svetimai po kojom žemė diegė ir diegė kaip sopulys, ir troškė pargrįžti į ten, kur šventoji, kur Labanorų girios, kur vaiskūs Tauragnų ežerai. Tas nemiramas ypač sustiprėjo, kai tėvynė atgavo laisvę. Pradžią davė (kaip senutėlė — sulinkusi it laukų obelėlė ir maža kaip vėjo palenkta aguona — pasakojo, asarą po dainos — "Viena linelius pasėjau" — bešlau-

stydama), rodos, Andrius — grytelninkas iš Molėtų, paskui kiti kaip pavasarį sriautas. Taip mano parapija — vėliau pasakojo vietos klebonas kun. J. Čėsna — "ėmė tirpti, didelė dalis, kur ten — didesnė pusė sugrįžo Lietuvon..."

Šiuo metu Sioux City Lietuva, kaip iš tėviškės darželių gėlė panaktukė, juo labiau dienuoja (juo giliau į laiką), juo labiau merkiiasi. Anot klebono, bėra apie 100 šeimų ir pora dešimčių viengungių. Tremtinių atvyko 14 asmenų (vienas dirba kepykloj, kurią veda 3 broliai žydai iš Tauragės, prieš pirmąjį pasaulinį karą atvykę, bet tebekalbantys lietuviškai). Kaip iš "SLA kalendoriaus 1916 metams" matyti, buvo SLA 4 kuopa (47 nariai — iš jų JAV piliečių 1, kurie kultūros reikalams 1915 m. paaukėjo \$75.50 ir turėjo \$100 vertės knygyną). Kaip "Šv. Kazimiero parapijos jubilėjaus atminimo" byloja, buvo "Šv. Kazimiero" (147 nariai), šv. Jono, šv. Onos, Marijos Vaikelių draugijos ir dar SLRKA 169 kuopa. Buvo šv. Cecilijos choras, varg. E. Šlapelio vedamas, kuris pastatė visą eilę dramų veikalelių ir operėlių, k. a.: Klaipėdos Jule, Nastutė ir kt.

3.

Kur upeliai platūs, sraunūs, Tekantys smagiai?

Tremtinių būrelis, ant vešlios žolės susėdęs, dainavo, čia žvalgydamasis po tolyje atšlaitėmis rėpliojančias miesto gatvės, čia stabterdamas prie besibūruojančių ankstyvųjų koncerto klausytojų. Šiaip paprastomis dienomis ir šventadieniais palei bažnyčią, tylu. Į antįjį pasaulinį karą iš Sioux City kolonijos išėjo apie 100 vyrų ir visi sugrįžo sveiki. Sugrįžę prie šv. Kazimiero maldnamio (taip bažnyčios mūrė įrašyta) iškėlė visame mieste aukščiausią stiebą vėliavoms. Deja, aname stiebe tautinė vėliava nebeiškyta, kaip nebeapsirodo lietuviška knyga ar lietuviškas laikraštis ir tarp babinčiųje plačiai išdėstytos religinės literatūros. 1918 metais organizuota tautos fondai rinkliava. Kun. J. Aleknavičius pats pirmas paklojo \$50, o parapijiečiai primetė \$1000. Kas šiandien? Negi išsipildys klaičius vysk. J. Garrigano tarnuo (kai kun. A. Tamoliūnas išsikėlė, parapijai buvo paskirtas slovaks kun. M. Kolvek, kaip, anot vyskupijos olimpo, *giminingos kalbos dvasiškis*):

— ...pagaliau ar ne vistiek kaip melstis?

Veikia vaikų darželis Sėseryų Kazimieriečių vedamas, ir tikyba ne gimtąja vaikų kalba. O kur tokie "žingsniai" veda, gerai žinome iš kun. kan. Prapuolenio knygos "Lenkų apšaltavimas Lietuvoje".

Klebonas kun. J. Čėsna yra iš Pensilvanijos. Amerikoje gimęs ir čia mokslus ėjęs. Lietuvon buvo nuvykęs 1934 m. Pamilo ir tebemyli tėvų šalį. Jis kartas nuo karto bando su-

Nugalėtas ir nugalėtojas: Joe Louis (kairėje), kuris bokso rungtynes pralaimėjo Ezzard Charles'ui.

drumsti vis labiau lietuviybę slegiančią tylą. Jo iniciatyva ir gastrolės suruošta. Deja, tai rudens žaibas, kai senasis žalmuo jau baigiamas šalnos pakąsti, o naujasis — ...svetimi vėjai vis labiau dengia storu žvirgždo sluoksniu...

4.

Tu skambink ir ragink į darbą juos stot, Nes dar mums už laisvę prieina kovot...

Choras scenoje. Šalimais manęs sėdėjęs senyvas vyras taip garsiai atsidūsta, kad iškarto aišku: daina jį buvo parvedus tėviškėn, kur kūdikystės šiluma, kur močiutės poringės ir kaip bitės žilvityje dūzgiantis ratelis, kur jaunimo susėjimai, audrios kalbos, pažintys ir meilė, nerimas ir ilgesys. Iški- lo svetur, bet kažkas traukia į ten, traukia ir šaukia, nors metai slegia kaip uola ir paeit vis sunkiau.

Ak, ne tiesa, kad Amerikos lietuviybės dirvonai jau nebe- paariami, jau atiduotini svetimybės džiunglėms praryti. Te- reikia valios ir atkaklaus dar- bo vardan tos Lietuvos, ir daug daug naudos gali kilti ir virti kaip vandenys pavasarį Nemune. Karta nuo kartos nevaine skiriasi didele siena ir Tėvy- nėje, normaliais laikais. Čia gi, be kartos skirtumų, svetima aplinka ir nesava gimtoji žemė. Manding, per daug kalba- ma ir rašoma apie viską, kas skiria senuosius lietuvius ir tremtinius, o permaža užsime- na apie ryšius, kurie telkia vie- non didžiojo šeimynon. Riša mus tebegyvas tėviškės peisa- žas, tėvų kalba, daina, kraujo ryšiai. Nenorėjime visko iš- kart, iš lėto, bet nuoširdžiai,

jei ne bičiulystės, tai pradžia paprasčiausia kaimynystės tei- se, o vėliau — vis šilčiau ir ar-čiau, kaip vienos motinos vai- kiai.

(Bus daugiau.)

Albertas Mittskus komandieras

Rugsėjo 23 d. McCormick Club House, 2530 Blue Island Ave., 1831 legionierių poste bu- vo įvesdinti į pareigas nauji viršininkai. Jų tarpe buvo ir lietuvis Albertas Mittskus, pos- to komandieras, gyvenęs 1508 N. Leavitt St. Smagu, kad lie- tuvis kitataučių tarpe užima to- kią vietą.

Albertas Mittskus yra buvu- sios Northsidės draugijėlės "Bi- jūnėlio" auklėtinis ir antrojo pasaulinio karo veteranas, o da- bar dirbąs McCormick.

Linkėtina jam daug sėkmės jo tarnyboje. X. S.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

AUTOMOBILIŲ PIRKĖJŲ DĖMESIUI!!

DIDELIS IŠPARDAVIMAS MAŽAI VARTOTŲ KARŲ

Chevrolet, Plymouth, Dodge Buick, Chrysler, Ford, Nash

DAUG ZEMESNĖMIS KAINOMIS KAIP KITUR. LENGVAIS ISMOKEJIMAMS.

Balzėkas Motor Sales, Inc.

4030 Archer Avenue

"U WILL LIKE US"

Tel. Virginia 7-1515

Naują Chrysler'į ar Plymouth'ą tuojau pristatom

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

By an act of the United States Congress, dabar taupomi pinigai CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, yra inšiuirinti iki \$10,000.000.

Jei dar tamsta nėsate šios tvirtos, smarkiai augančios, finansinės įstaigos dalininkas, — turėtumėt pasidėti savo taupomus pinigus dėl sekančių išrokovimų:

- 1 — Todėl, kad pas mus kiekvieno taupomi pinigai yra pilnai apdrausti iki \$10,000.00.
- 2 — Todėl, kad mes visada išmokam aukštesnį dividendą visiems taupytojams.
- 3 — Todėl, kad pas mus buvo ir yra, kad taupomi pinigai išmokami ant pareikalavimo.
- 4 — Pas mus tamsta galite taupyti ir per laiškus, dėl informacijų — telefonuokite.
- 5 — Pas mus galite pradėti taupymą su \$1.00 arba galite pasidėti didesnę sumą.
- 6 — Pas mus galite atlikti visokiausius savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
- 7 — Pas mus galite gauti pirmų morgičių paskolą dėl pirkimo arba statymo namo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų.
- 8 — Mūsų ilgų metų patyrimas taupymo ir skolinimo biznyje užtikrina taupytojams tinkamą patarnavimą. Jau 26 metai, kaip Chicago Savings ir Loan Association teisingai ir pelningai tarnauja finansiniuose reikaluose.

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

Valdyba ir direktoriai kviečia tamstą ir tamstos draugus pas mus.

Mūsų turtas siekia arti 5 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

Subscription Rates:	
\$7.00 per year in Canada	
\$7.00 per year outside of Chicago	
\$9.00 per year in Chicago	
4 cents per copy	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	4c.
Savaitė	25c.
Mėnesiui	.90
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00
Užsieniuose:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Agresoriai Sumušti

Komunistų armija Korėjoje sudaužyta. Jos dalys paspruko į šiaurę, už 38-ios paralelės, kitos dalys yra apsuptytos įvairiose vietose ir bus arba sunaikintos, arba patintos nelaisvėn.

Korėjos 500 metų sostinė Seul vėl yra teisėtiosios Respublikos vyriausybės rankose. Vriaušias Jungtinių Tautų ginkluotų jėgų vadas gen. MacArthur vakar ją perdavė, iškilmingoje ceremonijoje, prezidentui Sygham Rhee.

Seoul yra pirmutinė sostinė, išvaduota iš komunistų jungo.

Daug kitų valstybių sostinių, kurias komunistai pagrobė per paskutinius 10 metų, laukia išlaisvinimo: Talinas (Estijos), Ryga (Latvijos), Vilnius (Lietuvos), Varšuva, Praga, Bucharastas, Budapestas, Sofija ir t.t.

Sumušti raudonuosius agresorius Korėjoje reikėjo daugiau kaip trijų mėnesių laiko. Nuo birželio 25 d., kai jie pradėjo puolimus prieš pietinę Korėją, iki pirmųjų dienų rugsėjo mėn., jie veržėsi priekyn ir buvo sulaukyti tik pačiame pietrytiniame pusiasalio kampe. Jeigu Ameriką būtų bent kelioms dienoms pavėlavusi pasiųsti pagalbą Korėjos Respublikai, agresoriai būtų užkariavę visą pusiasalį — ir tada būtų reikėję daug didesnių pastangų ji išlaisvinti.

Sparti ir energinga Trumano administracijos akcija išgelbėjo Korėją ir apsaugojo Amerikos autoritetą nuo skaudaus smūgio.

Didelį moralinį smūgį dabar teks pakelti Kremliaus piktadariams, kurie šią karą suplanavo ir paruošė. Jie žiauriai apsigavo, manydami, kad Jungtinės Valstybės nenorės kištis, o jeigu ir mėgins, tai nesusėję atgauti pakankamai jėgų į Korėją prieš komunistų gaujas.

Stalinas ne tik pralaužė karo mūšių laukę, bet savo kriminaline avantiūra privertė laisvasias tautas vienyti ir stiprinti savo ginkluotą jėgą prieš raudonąjį imperializmą.

Jeigu demokratinės tautos mokės šią pergalę tikamu būdu išnaudoti, tai bolševizmo banga pradės atslūgti visoje Azijoje ir Europoje.

Prie 38-ios Paralelės

Pietinėje Korėjoje komunistai yra sutriuškinti. Bet ar Jungtinių Tautų jėgos eis į šiaurę apvalyti visą pusiasalį nuo raudonųjų gengsterių?

Rodos, dėl to neturėtų būti jokios abejonės.

Tačiau Washington aukštosiame sferose kartojama, kad be Jungtinių Tautų nutarimo sąjungininkų armijos nežengsiančios per 38-ąją paralelę. Penktadienį tą liniją priėjo pietinių korėjiečių 3-ji divizija — bet ji gavo iš amerikiečių karo vadovybės įsakymą „sustoti ir persigrupuoti“.

Ką tai reiškia?

Galimas dalykas, kad šiaurėje komunistai dar turi stambesnių atsargų, kurios, drauge su pabėgusiais iš pietinės Korėjos komunistų armijos likučiais, dar gali prieštintis; ir Amerikos karo vadai nenori be pasirošimo pradėti naujų mūšių. Kiti spėja, kad šiaurės korėjiečiai jau rengiasi pasiduoti ir padėti ginklą, jeigu jų tarpininkai sugebėsia susitarti dėl paliaubų sąlygų su Amerika.

Bet, kaip ten bebūtų, šiaurinę Korėją turi okupuoti Jungtinių Tautų jėgos. Tikslai tada galės būti padaryta tikra taika Korėjoje.

Pirmoji ir svarbiausioji šitos taikos sąlyga turi būti visos Korėjos sujungimas vienoje valdžioje.

Tą Korėjos valdžią turi laisvu balsavimu išsirinkti viso Korėjos pusiasalio gyventojai.

Komunistai, kurie pradėjo agresijos karą Korėjoje, turi būti patraukti atsakomybės ir nubausti, kaip karo kriminalistai.

Kad Korėja būtų apsaugota nuo panašių smurto žygių ateityje, jos nepriklausomybę turi garantuoti tarptautinės sutartys ir Jungtinių Tautų paskirta ginkluota jėga.

Jeigu, to nepasiekus, Amerikos ir Korėjos Respublikos armijos sustotų prie 38-ios paralelės, tai paliktų be prasmės visos kraujo aukos, paklotos šiame kare. Jungtinių Valstybių žmonės to nepakęstų!

APŽVALGA

DARBIETIS LAIMĖJO

Užvakar buvo papildomi rinkimai į Britanijos parlamentą, North Leicester apygardoje, kurioje visuotiniuose rinkimuose, pereiną vasario mėnesį, laimėjo Darbo partijos kandidatas. Jam neseniai mirus, reikėjo šią vakanciją užpildyti.

Išrinktas ir vėl darbietis, A. L. Ungood-Thomas, kuris gavo 18,377 b., o jo oponentas konservatorius — 13,542 b.

Prieš rinkimus Amerikos korespondentai rašė, kad šitie balsavimai parodys, ar Britanijos žmonės dar teberemia socialinę Darbo partijos valdžią, kuri išaukė „audrą“ parlamente ir visuomenėje, paskelbdama, kad po Naujų Metų bus perimta valstybės nuosavybė stambioji plieno pramonė. Pasirodo, kad balsuotojų ta „audra“ nepaveikė.

SUKTAS, O NE BLAIVUS GALVOJIMAS

Švedijos savivaldybių rinkimuose buvo skaudžiai sumušti komunistai, kurie neteko daugiau kaip dviejų trečdalių savo atstovų. O socialdemokratų laimėjo 80 naujų vietų savivaldybėse ir gavo didžiausią švedijos istorijoje balsų skaičių.

„Naujienuos“ (rugs. 19 d.) pasakė, kad tų rinkimų rezultatai yra *geras atsakymas į apgavimą „Stockholmo petiją“*, kurią skleidžia Maskvos pakalikai, dumdami žmonėms akis, kad Rusijos valdovai esą „taikos“ apaštalai.

Bet „Laisvė“ bando parodyti, kad tokia išvada esanči neteisinga. Nes, mat, dešimtosios partijos (kurios rinkimuose

taip pat pralaimėjo daug vietų savivaldybėse) smarkiai puolė socialdemokratų vyriausybę, kam ji leido maskvininkams „taikos šalininkams“ šaukti Stockholme savo kongresą, kuris priėmė tą humbergišką „taikos petiją“. Bimbininkų organas rašo:

„...jeigu socialdemokratų laimėjo daug balsų rinkimuose (po to, kai jie buvo taip konservatorių puolami), jeigu ir dešinieji pralaimėjo daug vietų, tai aiškiausiai parodo, jog švedijos žmonės užgrybė socialdemokratų už tai, kad jie leido Stockholman susirinkti taikos šalininkams.“

Šitaip, girdi, privala tų rinkimų reikšmę aiškinti, kurie galvoja „blaiviau“ už Naujų metų redaktorių.

Bimbininkų organo išvadžijimai tačiau ignoruoja du faktus. Vienas, švedijos socialdemokratų ne tik nieko bendra neturėjo su tuo bolševikuojančiu „taikos“ pleperiu kongresu, bet *griežtai nuo jo atsiribo*. Neigai prieš rinkimus švedijos premjeras dar padarė viešą pareiškimą, smerkdamas komunistinius demagogus, kurie valkioja Stockholmo vardą savo apgavingoje „taikos“ propagandoje.

Komunistiniams „feikeiriams“ buvo leista Stockholme susirinkti ne dėl to, kad socialdemokratinė vyriausybė jiems simpatizavo, o tik dėl to, kad ji yra tolerantiška. Nors konservatoriai ir kiti dešinieji elementai, vartodami demagogiją, panašią į komunistų, stengėsi visuomenę suklaidinti, bet jie tik pakenkė patys sau.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

Neperсистенkime

Lietuvių kalboje labai svarbus dalykas — tinkamai kirčiuoti žodžius. Žmonės, kilusieji iš pakraštinių vietų (paliai Latviją, Gudiją ar Lenkiją), dažniausiai yra įpratę į netiksly kirčiavimą. Bet daugelis stengiasi sąžiningai savo kalbą išsistaisyti. Tai labai gražu ir pagirtina. Tačiau pastebėta, kad jie dažnai pasuka į naują klaidą, t. y. persistengia. Ypač pažymėtina pavojingas vardažodžių galūne a kirčiavimas. Priešpaskutinio skiemens tvartagalės ar trumposios priegaidės vardininkas vada kirčiuojamas gale (pvz. ranka, dūda, balda, mokykla, Elena), o tvirtapradės priegaidės žodžiuose kirtis lieka toje pačioje vietoje visuose linksniuose!

Zinoma, lengviau taisyklingai ištarti nuo seniai žinomas žodžius, pvz. *gla, vėtra, pavilga, pėdėla, žuvėdra* (visi jie kirčiuojami tvirtapradžiai priešpaskutiniam skiemenyje). Bet sunkiau yra susiduriant su naujais žodžiais. Ir net nuostabu, kad kai kas, net ir labai žinomas pavardės tardamas, „persistengia“ ir ima kirčiuoti gale net tokią, kaip *Kudirka, Sruoga, Balanda*. O tai jau yra didelė klaida!

Tad patartina kalbos mylėtojams daugiau apsižiūrėti.

B. Vaišviva

Kas yra prietiltis?

Kaip galima pastebėti iš lietuviškosios amerikiečių spaudos, daugelis laikraščių, aprašindami karo veiksmus, nežino, kaip lietuviškai verst angli *bridge-head*. Pastarasis žodis reiškia tam tikrą sustiprinimą, įsitvirtinimą kitame upės krante, į kurį persikelta ir iš kurio

toliau galima vykdyti karinius veiksmus.

Bet vienas kitas laikraštis jau vartoja tam reikalui *prietiltį*. Atrodo, kad ir derėtų jį vartoti, nes šis terminas Lietuvoje plačiai buvo pažįstamas spaudoje praeitojo karo metu, o karo terminologijoje jau ir anksčiau.

Šis žodis, specialinis karo terminas, be abejo, yra naujadaras. Jis bus sudarytas nusiūžėjęs pirmiausia iš Lietuvos kaimynų vokiečių (*Brückenkopf*) ir rusų (*predmostnoje ukreple-nije*) terminus. Tačiau jis, kaip matome, nėra versta vergiškai. Priešingai, šis naujadaras susikurtas laikantis lietuvių kalbos žodžių darybos dėsnių. Jis sudarytas taip pat, kaip pvz. *prieklėtis* (iš *prie* ir *klėtis*), *priegalvis*, *priemiestis* ir kt. Tik, žinoma, jo, kaip vertimo ir specialaus karinio termino, reikšmė kiek specialinta.

Taigi šį terminą ir toliau galime vartoti.

Tačiau anglų spaudoje matome ir kitą terminą, *beach-head*. Tai įsitvirtinimas kitame krante, persikėlus ne per upę, bet išsikėlus iš jūros, vandenyno. Lietuvoje, rodos, tam neturėtų būti specialaus termino; praktiškai jo, matyt, ir nelabai tereikėjo. Atrodo, kad, bent tuo tarpu, galėtume ir šiuo atveju išsiversti pirmuoju terminu — *prietiltiu*. Tik tada šis terminas turėtų mums dvi reikšmes: upės ir vandenyno antkraštinio įsitvirtinimo (prietiltio). Bet, prireikus, pridėjus prie to termino *upės ar vandenyno* pažymius, dvireikšmiškumas išnyktų. O siūlyti čia naujo termino bent šiuo tarpu neretėtų, nes specialų kurios srities terminą geriausiai atitiktį tegalima kalbininkui sutarus su dalyko specialistu bei specialistais.

Balsuotojai parėmė socialdemokratų, kurie pasisakė prieš „Stockholmo petiją“.

Antras faktas, kurį ignoruoja „Laisvė“, yra tas, kad komunistai, kurie rinkimų kampanijos metu bėgiojo su ta „Stockholmo petija“, kaip katė su pūsle, *gavo skaudžiausią smūgį rinkimuose*. Jie šaukė savo mitinguose ir spaudoje, kad rinkimai parodys, jog švedijos liaudis entuziastiškai pritaria „taikos atsisaukimui“, priimtam Stockholmo kongrese. O liaudis į tai atsakė, *šluodama komunistus iš miestų ir apskričių seimelių!* (Pirmiau jie dar turėjo tenai 91 atstovą, o dabar beliko 29 — visame krašte.)

Šių faktų „Laisvė“ nenori minėti, nes jie netinka į jos „išvadą“. Bet tai ne blaivus galvojimas, o suktas.

PRANCIŠKONAI PERIMA „DARBININKĄ“

Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga, kuri leidžia So. Bostone „Darbininką“, nutarė perleisti jį su visu turtu (namu ir spaustuve) tėvams pranciškonams.

Toks nutarimas jau buvo padarytas organizacijos seime, šių metų birželio mėn., bet jam kilo pasipriešinimas tarp laikraščio bendradarbių ir rėmėjų. Todėl buvo sušauktas rugsėjo

23 d. nepaprastas šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos seimas dar kartą šitam klausimui apsispręsti.

Seime, kaip matyt iš aprašymo, įdėto „Darbininke“, priešinosi laikraščio perleidimui pranciškonams buv. jo redaktorius A. Kneizys ir So. Bostono lietuvių parapijos klebonas, kun. Pr. Virmauskas. Jie siūlė palikti laikraščio leidimą taip, kaip dabar, dar vieniems metams, padarius kai kuriuos perverskumus. Po to šio diskusijos ir balsavimas.

„Prie balsuojant buvo atsiklausta tėv. provincijolas Just. Vaškys, ar pranciškonai nepakeitė savo nusistatymo perimti „Darbininko“ leidimą su atitinkamu turtu. Tėv. Just. Vaškys pareiškė, kad pranciškonai, perimdami „Darbininko“ leidimą, užsideda didelę našą, bet jie atkojasi ir sutinka paimti, atsižvelgdami į gyvybinius lietuvių tautos kultūrinis ir darbininkų reikalus.“

Slaptu balsavimu 40 balsų pasisakė už perleidimą pranciškonams ir 11 balsų prieš.

Seimo nutarimus dar turėsianti patvirtinti Bostono arkivyskupija.

Tėvai pranciškonai buvo perėmę Pittsburgho „Lietuvių žinias“, bet, palaike jas 10 mė-

Lankysis redaktoriai

12 žymių Europos ir Azijos laikraščių redaktorių trečiadienį lėktuvu iš San Francisco atskris į Chicago, kur pasiliks 5 dienas. Jie bus priimti ir pagerbti įvairių organizacijų ir aukštų asmenų.

Redaktorių kelione rūpinasi American Society of Newspaper Editors ir American Press Institute. Jų kelionės svarbiausias tikslas — tirti galimybes įkurti tarptautinį spaudos institutą.

Redaktoriai atstovauja 11 užsienio valstybių.

Atominės energijos sunaudojimo būdas

Chicago du mokslininkai — Kuranz ir prof. Moon — pasiskelbė, jog jie suradę praktinį būdą atominei energijai paversti į elektrą, kurią jau galima sunaudoti taikos reikalam. Instrumentas, kuris tą pavertimo darbą atlieka, yra 6½ colio ilgio neutroninis termometras.

Kadangi šis instrumentas buvo sudarytas bedirbant valdžios darbą, jo patentas priklauso atominės energijos komisijai.

DIDŽIOSIOS LIETUVOS LIAUDŽIAI SKIRIAMOS TIKYBINĖS KNYGOS

Rašo PROF. VACLOVAS BIRŽISKA

(Tiesinys)

Tiesa, lietuviškų elementorių istorija nelengvai yra nustatoma, nes nežinotų jų gausybės tiek XVIII, tiek ypač XIX a., jie žymia dalimi sudaro didžiausias bibliografines retenybes, nes kol vaikai išmokdavo iš jų skaityti, tai ir iš viso elementoriaus dažnai nieko nebeldavo; o bibliotekos jų nerinkdavo ir nesaugodavo, ir tik XIX a. paskutiniame ketvirtyje, atidavus į buv. Vilniaus Viešąją Biblioteką Vilniaus rusų cenzūros, cenzūrinius egzempliorius, ten susidarė gana graži lietuviškųjų elementorių kolekcija, bet vien tikslai iš XIX a. antrosios pusės, kada po 1831 m. sukilimo lenkiškasis Vilniaus universiteto cenzūros komitetas buvo pakeistas rusų valdininkų komitetu. Tačiau daugelio XVIII a. elementorių leidimų visai nežinome, nors ir turime apie juos netiesioginių nurodymų jau nekartą mūsų minėtos Vilniaus akademinės spaus-tuvės užrašų knygose. Kiek pavyko nustatyti, pirmieji Didžiosios Lietuvos lietuviams skiriami elementoriai turėjo visai kitą paskirtį, nei vėlesnieji: jie buvo skiriami ne tam, kad vaikai pramoktų lietuviškai, bet tam, kad lietuviškai temokantieji vaikai pramoktų lenkiškai, nes tai buvo *Mokslas skaitima raszo Lekiszko*. Bene seniausias jo leidimas pasirodė 1759 m. (o gal ir a. 1750 m.) ir toks jis buvo pakartotas dar

1763 ir 1766 m. Bet akademijos spaus-tuvei po 1772 m. perėjus Edukacinės Komisijos žinion, berods, toks elementorius daugiau jau nebekartojamas, ir jau 1775 m. turime bene pirmą leidimą *Mokslas skaitima raszo lietuviszko*.

Nėr žinios, kas jį paruošė, bet ir nesunku buvo jį tiesiog išvesti iš lenkų originalo, neišskiriant ir elementoriaus pabaigoje visados spausdinamo Kaleda-cio — savotiško panegiriko rykštei. Jam tik pasirodžius, daugelis ėmė jo reikalaoti į provinciją, ir spaus-tuvei teko tikslai jį nuolatos kartoti: vien tikslai iš XVIII a. žinomą jo 14 leidimų; bet jų galėjo būti ir daugiau. O XIX a. jis be kokių pakeitimų buvo dar dažniau spausdinamas ir ligi 1864 m. jo pasirodė net 48 leidimai; taigi iš viso nuo 1775 ligi 1864 m. jo buvo išspausdinta ne mažiau, kaip 62 leidimai, tai maždaug po vieną leidimą kas pusantų metų. XIX a. buvo ir tokių metų (pvz. 1853 ar 1864 m.), kada per vienėrius metus jo išspausdinta net keturi leidimai. Ypa-tingai dažnai šis Mokslas buvo spausdinamas 1851—1864 m. (29 leidimai, t. y. po du leidimus per metus), t. y. tuo laiku, kada vyskupas M. Valančius, nuo 1850 m. paėmęs Zemačių vyskypystę, akreipė ypatingą dėmesį į steigimą ir plėtimą parapijos mokyklų, kurioms šis elementorius ir ėjo pagrindinių vadovėlių, juo labiau, kad jo didesnė dalį sudarydavo katekiz-mas. XIX a. šį elementorių spausdino įvairios Vilniaus spaus-tuvės (vienas leidimas buvo ir Kaune išspaus-dintas), savo tarpe konkurruodamos, nes tų elementorių pardavinėjimas duodavęs jiems gražaus pelno. Prie jo mūsų žmonės taip buvo pripratę, kad XIX a.

jo negalėjo nukonkuruoti daug geresni ir gražiau iš-leisti elementoriai: nei K. Zabičio 1824 m. „Naujas mokslas skaitima“ su daugeliu iliustracijų, išraižytų kažkokio Bisko (gal Bykšo?), kurias mūsų meno is-torikai laiko išraižytomis kunigo S. Čerskio raizyk-loje Salantuose, bet kadangi 1823 m. kada tie raizy-niai buvo pagaminti, kunigas Čerskis dar nebuvo Sa-lantu klibonu ir dar ten neturėjo savo raizyklos, tai jos, greičiausia, buvo pagamintos Vilniuje. Šį Zabičio elementorių D. Poška buvo manęs net lenkiškai iš-versti ir paskelbti, tardamas, kad tokio gero elemen-toriaus ir lenkai dar nebuvo turėję, o M. Akelaitis bu-vo manęs išleisti jo naują leidimą, bet iš tų sumany-mų nieko neišėjo. Kita originali elementorių „Abe-ciela“, išleido 1842 m. Simanas Daukantas, bet nors jis vėliau ir ruošėsi pats jo antrą leidimą paskelbti, tačiau nepaskelbė ir jo elementorius pasiekimo ne-turėjo, daugiausia dėl įdėtų jo pabaigoje nepadorių patarlių, aiškiai ne vaikams skiriamų. Lygiai taip pat „Mokslas skaitimo“ negalėjo nukonkuruoti ir 1838 m. išleistas ir Simanui Stanevičiui priskiriamas žemai-tiškas jo perdirbiny; nei specialiai užnemunei 1833 m. M. Marcinsko-Martynaičio išleista „Gramatyka pol-ska dla litwinow“ (atitiksusi aną „Mokslą skaitima raszo lekiszko“), kurios antrasis leidimas buvo išleis-tas 1861 m. jo broliavaikio kunigo Antano Marcinsko; nei jau anksčiau minėtas to paties M. Marcinsko pa-rašytas, bet per neapsižiūrėjimą išleistas ne jo, bet kun. J. Dydynskio vardu 1852 m. „Mokslas lietuvisz-ko skaitimo; nei kun. K. Aleknavičiaus 1846 m. „Ele-mentorius“ ar kun. J. Lachavičiaus 1848 m. „Naujas

mokslas skaitima rasza žemajtyszka“; taip pat kaip ir kun. M. Brundzos 1859 m. „Lementorius lietuwisz-kas“, M. Akelaičio 1860 m. „Lementorius“, kun. A. Juškos 1863 m. „Abecela“ ir 1864 m. kun. V. Juzumo „Naujas žiamajtyszkas elementorius“. Bet kada, spau-dą uždraudus, Vilniaus spaus-tuvininkai negalėjo jau savo spausdinamo Mokslą žmonėms brukti, nes ir pa-tys nedrįso jo slapta spausdinti, tai jis jau daugiau nebekartojamas, ir jį pakeitė Prūsijos spausdinti pra-džioje tie patys Akelaičio, Juzumo (apie 20 leidimų), M. Brundzos (apie 15 leidimų, kuriuos kiek pertaisė — L. S. — Lukas Staugaitis ar L. Straševičius), o pa-skiau dar naujieji Aisbės-A. Kriškiūnaičio (3 leidi-mai) ir kitų. O spaudą leidis ir vėliau, ligi pat nepri-klausomybės pabaigos, jie sudarydavo mėgiamiausių, bet ir pelningiausių mūsų jaunųjų pedagogų darbą. Turėjome ir tokių elementorių, kurių buvo išspaus-dinta ligi 150,000 egz.

Elementoriai buvo tas pagrindas, ant kurio dar XVIII a. išaugo mūsų liaudies raštingumas. Dauge-lį žmonių jau nebeatenkino vien toji anksčiau aptar-ta tikiybinių literatūra, ir pareikalavo jau ir šokių ar tokių skaitymų. Bet, deja, tuo laiku stigome gabių ti-kybinių literatūros rašytojų, kurie būtų sugebėję ką nors originaliai sukurti ir apskritai buvo maža tokių, kurie lietuviškai rašė. Dėl to tokių raštų turėjome labai mažą, ir tai vien tikslai XVIII a., o ir tie tiek kalbos požiūriu, tiek iš dalies ir turiniu smarkiai šlu-havo, nors jų daugumas buvo vien vertimai iš lenkų kalbos.

(Bus daugiau)

JUOZAS MOZERIS AIŠKINA NAUJĄ \$10,000 APDRAUDĄ ANT SUTAUPŲ

TAUPYTOJAI DABAR TURI DVIGUBAI DAUGIAU APSAUGOS

JUOZAS MOZERIS

Pereitą savaitę Prezidentas Trumanas pasirašė naują įstatymą, kuris tiesioginiai paliečia beveik kiekvieną šeimyną. Plunksnos pabrėžimu įsiaišgino Federal Savings and Loan Insurance Corporation pakelti sutaupų apdraudą iki \$10,000 kiekvienai sąskaitai.

Tai labai svarbus įvykis mūsų šalies ekonominiame gyvenime ir mes kreipėmės į Juozą Mozerį, District Savings bendrovės (3236 S. Halsted St.) sekretorių ir vedėją, tikslu gauti smulkmeniškesnį paaiškinimą, kad paskui galėtume tuo žinojimu pasidalinti su mūsų skaitytojais.

Apdrauda pakelta automatiškai

„Mes šio įstatymo laukėme jau kuris laikas“, pradėjo aiškinti Juozas Mozeris. „Kongresas įstatymą pravedė prieš kelis mėnesius, bet Prezidentas, užimtas įvykiais Korėjoje ir su jais susijusia padėtimi, vos galėjo ketvirtadienį įstatymą patvirtinti savo parašu“.

I mūsų klausimą, kam ta nauja, dvigubai didesnė apdrauda yra taikoma, Mozeris atsakė: „Apdrauda automatiškai suteikiama visoms toms finansinėms institucijoms, kurios yra Federal Savings and Loan Insurance korporacijos nariai. Mūsų vedama District Savings bendrovė yra tos valdžios agentūros narys ir tokiu būdu District Savings taupytojų sąskaitos nuo pereinimo penktadienio automatiškai gavo 10,000 dolerių apdraudą“.

\$30,000 apdraudos porai

Iki šiol taupymo sąskaitos turėjo apdraudą iki \$5,000.00. Smulkesniems taupytojams tos apdraudos pilnai pakako, bet sakysime asmuo, kuris laikė savo sąskaitoje savių 5,000, jau tūsi, gal, neturįs užtektinai apsaugos. Dabar dešimties tūkstančių apdrauda ir stambesniems taupytojams atnešė pilną apsaugą.

„Neužmirškite“, priminė Mozeris, „kad kiekviena atskira taupymo sąskaita apdrausta iki \$10,000. Vėdusi pora gali turėti pilną apdraudą iki \$30,000, nes pora gali turėti tris atskiras sąskaitas: vieną vyro vardu, antrą moters vardu, o trečią abiejų vardu“.

„Jei dar buvo asmenų, kurie savo sutaupas laikė kur nors skelpe arba matrase, nes manė, kad apdrauda iki \$5,000 nesuteiks jiems pilnos apsaugos, tai šiandien tokie žmonės neturi jokio atsakymo. Nėra abejonės, kad su naująja apdrauda daugiau žmonių neš pinigus į „dienos šviesą“, kur jie darys gero visai šaliai“.

Čia paprasčiau Mr. Mozerį kiek plačiau paaiškinti tą pareikimą „darys gero visai šaliai“.

Pinigai auga

„Labai paprasta“, atsakė Mozeris. „Žmonės, padėdami savo pinigų į sąskaitą, sutaupę sąskaitą District Savings bendrovėje, pirmiausia apsidraudžia save. Nėra jokio pavojaus jiems savo sunkiai uždirbti centai prarasti. Toliau, tie pinigai yra išskolinami ant mortgicijų žmonėms, kurie statosi ar perkasi namus. Vadinasi, juo daugiau paskolų galime suteikti juo žmonėms daugiau namų. Galop, pinigai padėti į sutaupų sąskaitą uždirba pelną taupytojui. Vadinasi pinigai auga. Nežiūrint kokią sumą žmogus padeda į sutaupų sąskaitą po šešių mėnesių ta suma paauga. — Tas augimas tai praturtėjimas. O praturtėjimas daro gero visai šaliai“.

Australijos Eyre ežeras

Pas mus ruduo o Australijos rytų dalyje prasidėjo pavasaris. Toje dalyje yra ir išgarsėjęs Eyre ežeras. Garsus jis yra ne tik tuo, kad tai didžiausias Australijos kontinento ežeras, bet ir tuo, kad retai kada jame vandens tėra. Beveik iš visų metų jis yra sausas „kaip kaulas“.

Sakoma, kad kartais ir neužtaisytas šaltuvas išsaauna. Pasi taiko tokių stebuklų, kai šautuvas nėra tinkamai ištirtas. Pasi taiko taip pat, kad ir sausasis Eyre ežeras staiga vandens prisipildo...

Kai žiema baigėsi, tai ir Eyre ežeras staiga vandens prisipildė. Ir tai įvyko dėl to, kad iškrito keleriopai daugiau lietaus, negu paprastai. Ir taip atsitiko, kaip teigia National Geographic Society, ne tik šia, bet ir pereiną žiemą.

Pietų Australijos žemėlapyje Eyre ežeras atrodo žymiai didesnis, negu išgarsėjęs Great Salt Lake (Didysis druskos ežeras) Utah valstybėje. Ežeras beveik visada yra sausas, tik dugnas druska padengtas. Apie Eyre paprastai sakoma, kad jis turi visas ežero savybes, tik jam vandens trūksta.

Per metus lietaus krituliai prie Eyre ežero lyginasi tik penkiems coliams. Tai sausiausia vieta visoje Australijoje. Kiek daugiau lietaus iškrinta ežero apylinkėse.

Tarp kovo ir rugpjūčio mėnesio iškrinta ten tiek lietaus, kad

groviai ir slėniai prisipildo vandens. Tas vanduo bėga mažiausiu upeliukais ir sudaro natūralią irigaciją. Per tuos kelis mėnesius užauga puikiai žolė. Vadinasi, susidaro šaunios ganyklos galvijams atpūsti.

Tačiau tik retkarčiais, kaip sako National Geographic Society, pasitaiko tokių „lietingų“ metų kaip šiemet bei pernai. Tokie metai buvo 1890 ir 1918. Tada ne tik ganyklose puikiai žolė užauga, bet ir ežere vandens atsiranda.

Vienok jeigu kiti dviejų metų bus „normališki“ tai Eyre ežeras ir vėl išdžiū, o dugnas bus tik druska padengtas.

Richard G. Casey, Australijos kabineto narys, priskiria Eyre ežero apylinkes prie pasaulio įstabiausių vietovių. Kur, sako jis, jūs surasite kitą vietą, kur pati gamta būtų sukūrusi irigacijos sistemą? Tokios vietos niekur kitur nėra.

Vienas Melbourne'o laikraštis išspausdino Casey parašytą straipsnį, kuriame jis teigia, jog Australijai Eyre ežero apylinkės galėtų duoti milžinišką pelną. Tų apylinkių ganyklos galėtų būti naudojamos tūkstantams galvijų atpūsti. Reikalinga tik geriau transportacija su tvarkyti bei įsteigti daugiau skerdyklų, o esamas pagerinti.

Galvijai daugiausia yra auginami šiaurės Australijoje prie Carpentaria užlajos. Jų ten yra iki 15 milijonų. Kiekvienais metais per keturis mėnesius būriai galvijų yra varomi į pietus. Jie atlieka apie 1,000 mylių kelionę. Eyre ežero apylinkių ganyklose jie per kelias savaites ganosi, kol nusipeni tiek, jog tinka skerdykloms. O kai jie yra paskerdžiami, tai jų mėsa yra gabinama 13,000 mylių vandeniu, kol pasiekia Angliją.

Anglija nuperka iš Australijos beveik visą jos atliekamą mėsą.

—Indijoj alkani vilkai pirmadienį pagrobė dar keturis Lucknow miestelio gyventojų vaikus.

SKAITYKITE IR KITUS RAGINĖT SKAITYTI „NAUJENAS“

Teatro linksmavakaris

Su pirmaisiais rudens lapais pradėsime bėgti iš piknikų daržų ir ieškosime savaitgalio pramogų uždarose salėse, po stogu. Taip, piknikų sezonas jau baigėsi. Ką žada ilgais, vėjūtais, šaltais rudens ir žiemos vakais duoti mūsų pramogų rengėjai?

Dar nespėjome spaudoje daug rasti apie organizacijų, klubų, chorų ir kitų vienetų planuojamus rengimus, tačiau galima iš anksto spėti, kad ateinantį sezoną bus turtingas šios rūšies įvykiais.

Antai, Lietuvių Teatras Amerikoje, subūręs į vieną kolektyvą Chicagoje esančias teatrinės pajėgas, ateinantį sezoną žada duoti visą eilę pastatymų, pirmoje eilėje lietuviškų. Mūsų jaunųjų dramaturgų A. Škėmos ir A. Rūko veikalai numatyti šio sezono repertuare. A. Škėmos „Živile“ bus atidarytas naujasis teatras.

Prieš tai, spalio mėn. 8 d., sekmadienį, Sakalų svetainėje, 2337 So. Kedzie Ave., Lietuvių Teatras Amerikoje rengia smagų Linksmavakarį, kurio programoje dalyvaus praktiškai visos kolektyvas. Paruošta specialia programa svečiams giedra ir linksmi nuteikti. Bus šokiai, veiks baras ir užkandinė. Pradžiai 5 val. po pietų. Parengimo pelnas eis tolimesniems teatro darbams paremti.

Conradų sukaktis

Spalio 1 d. Petras ir Marytė Conradai, kurie turi foto studiją 414 W. 63rd St., švenčia savo 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. P. Conradas yra žinomas fotografas ir aktingai dalyvauja lietuviškajame gyvenime. Conradai užaugino dvi dukteris — Cordeliją ir Narcizę, kuri studijuoja Illinois universitete. Linkėtina geros sėkmės tolimiesiems jų gyvenime. Kor.

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti „NAUJENAS“

Chicago Lietuvos Klubų ir Draugijų 1950 m. Valdybos

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1950 METAMS: J. P. Benekaitis pirmininkas, 3724 No. Sheffield Ave. LAkeview 5-8216; M. Cepulevičius, vice pirm., 3327 West LeMoine St., tel. SPaulding 2-7903; A. Lungevičia, prot. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 6-2285; Stanley Buneckis, fin. rašt., 1701 N. Pulaski Rd., tel. Capitol 7-9410; John Drangelis, izdm., 1701 N. Pulaski Rd., tel. CAP., 7-9410; Anton Kupcevičius, maršalka, 5431 W. Drumond Pl. Susirinkimai įvyksta kas trečią trečiadienį, 8:00 val. vak., 3600 W. North Ave., Chicago, Illinois.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIŲ VALDYBA 1950 METAMS: Pirm. Ant. Jusas, 2131 West 24th St., FR. 6-4416; vice pirm. D. Babilius, 6733 So. Maplewood Ave., HE. 4-9464; Nut. rašt. K. Kazlauskas, 4528 South Spaulding Ave.; Fin. rašt. N. Wilcop, 4443 S. Rockwell St., YA. 7-4472; Izd. J. Puniška, 2605 W. 43 St., LA. 3-9623; Kontr. rašt. S. Svirnickas, 7202 S. Fairfield Ave., HE. 4-9816; korespondentas: Ant. Jusas; maršalka: Geo. Mitskus. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio ketvirtą antradienį 7:30 val. vakaro, Hollywood Inn svet. 2417 W. 43rd St.

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1950 METAMS: Pirm. Stanley Jacobs, 2050 Pierce Ave., tel. HU. 6-0324; Vice pirm. John Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., LA. 5-8216; nut. rašt. Mike Cepul, 3327 W. LeMoine St., SP. 2-7903; fin. rašt. Stanley Buneckis, 1701 N. Pulaski Rd., CA. 7-9410; kontr. rašt. John Radiauskas, 1646 N. Bell Ave.; kassier. John Draugelis, 1701 N. Pulaski Road, CA. 7-9410; kasos glob. Sel. Vaskelis, 3308 W. Evergreen Ave.; marš. Kazimieras Vikanis, 2938 Melvina Ave., NA. 2-1937. Susirinkimai įvyksta kas mėnesį pirmą ketvirtadienį antrą 3600 W. North Ave.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGIŲ VALDYBA 1950 METAMS: Jos. Balchunas, pirm., 7149 So. Sacramento Avenue, PROspec. 6-3855; Petras Kenutis, vice-pirm., A. Kaulakis, nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel. Danube 6-1126; Feliks Kasperis, fin. rašt., 5534 S. Lowe Ave., Virginia 7-1624; Frank Bakutis, izd., S. Stanevičia, kontr. rašt., J. Antanaitis, izdo globėjas; Stumbris, maršalka Frank Bakutis, ligonių prižiūrėtojas, 2603 W. 69th St., tel. HE. 4-4638; Dr. J. Poška, daktaras kvotėjas, 3133 S. Halsted St. Hemlock 4-2374. Susirinkimai atsiima koža mėnesį antrą sekmadienį, 12:30 val. popiet, Chicago Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariai yra priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 m.

S. L. A. 38 KUOPOS VALDYBA 1950 METAMS: J. Zalatoris, pirm., 8939 S. Bell Ave., tel. BE. 6-1385; Petras Kenutis vice-pirm., 5015 W. Quincy St.; Mikas Vadyla, nut. rašt., A. Kaulakis, fin. rašt., J. Balchunas, izdininkas; A. Brachulis, kontrolės rašt. ir ligonių prižiūrėtojas, 3348 So. Lowe Ave.; V. Jankauskas maršalka; Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas. Susirinkimai atsiima koža mėnesį pirmą trečiadienį, 7:30 val. vak., Chicago Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariai yra priimami vyrai ir moterys.

SIMANO DAUKANTO DRAUGIŲ VALDYBA 1950 METAMS: Pirm. Kristianus, pirm., 6298 So. Union Ave., HUDson 3-611; Julius Racevičius, vice-pirm.; A. Kaulakis, nut. rašt., 3247 S. Emerald Ave., tel. Danube 6-1126; T. A. Petkus, fin. rašt., 6714 S. Sangamon St., tel. HUDson 3-0848; Petras Juozapaitis, izd., 3210 South Lowe Ave.; J. Malinauskas, kontr. rašt., A. Jaunis, izdo globėjas; A. Vilks, maršalka; Thomas Petkus, ligonių prižiūrėtojas; Dr. J. P. Poška, daktaras kvotėjas, 3133 S. Halsted St., tel. Victory 2-3687. Susirinkimai įvyksta pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio 1 val. popiet Chicago Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami nuo 18 iki 50 metų, vyrai ir moterys.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ BRIDGEPORTE VALDYBA 1950 METAMS: Pranas Dikšas, pirm.; S. Kunevičia, vice-pirm.; A. Kaulakis, nut. rašt., 3247 S. Emerald Ave., Danube 6-1126; Thomas S. Baisis, fin. rašt., 3430 So. Morgan St., Yards 7-4863; Petras Baisis, izd., 5653 S. Throop St.; G. Daraska, izdo glob.; J. Stumbris, maršalka; K. P. Gugis, advokatas. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį antrą antradienį 7:30 val. vakaro Chicago Lietuvos Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Priimami visi namų savininkai.

CICERO LIETUVIŲ IMPROVEMENT KLUBO VALDYBA 1950 METAMS: J. Kimbark—pirm., 1611 So. 49th Ave., Olympic 5593; Justinas Areska—pirm. pagalb., 1328 S. 50th Ave., C. Genis—nut. rašt., 1611 S. 49th Ct., Townhall 1753M; Joseph Balakas—finansų rašt. ir korespondentas, 1414 So. 49th Court, telef. Olympic 9791-J; K. Leudanskas kassier., 1440 So. 48th Court; G. Pocius, kontrolės rašt., 1607 So. 49th Court; F. Pečiukai—izdo glob., 1508 So. 49th Ave.; Ona Skridulienė—izdo glob.—maršalka, 1328 So. 48th Court; Norbert Tumavich—legalis patarėjas, 1226 So. 49th Court. Susirinkimai įvyksta kas antras antradienis kiekvieno mėnesio, 8:00 valanda vak., Lietuvių Liuosybės svet., 1403 So. 49th Ct., Cicero 50 Illinois. Priimami visi namų savininkai be skirtumo.

„NAUJENAS“ skaito visų srovinių darbininkų, buhalterinių, profesionalų, dvasininkų, mokslininkų ir valstybininkų.

Pasitobulinkit anglų kalbą dabar SPECIALUS 15 savačių anglų kalbos kursai svetur gimusiems. Drugiškias mokytojas pagelbės jums išmokti tarmės, gramatikos ir pašnekos. Išmokit switchboard, receptionist, rašymo mašinėlę. Pradėkite bet kada. Kursai dienom ir vakarais. NORTHWESTERN BUSINESS COLLEGE OF CHICAGO, INC. 2405 W. Armitage. AR 6-1788.

LIETUVIŠKOS TEATRINIS KOS DRAUGYSTES RUTOS NO. 1 VALDYBA 1950 METAMS: Pirm., Mary Andrisianus; pirm. pagalb. Albert Tamsen, nut. rašt. Frank Opulskas, fin. rašt. Thomas Salcauskas, kontr. rašt. Margaret Karis; kasos pagalb. Elizabeth Tamsen Kasiereus Justin Yuskenas; Dury sargas Tadas Seleckis; Lg. lankytojas Tadas Seleckis; Teisėjas Joseph Bartkus; Teis. rašt. Elizabeth Tamsen. Korespondentas Frank Opulskas, 3955 Archer Avenue, Chicago 32, Ill. Tel. FR. 6-1163.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS AND BENEFIT CLUB VALDYBA 1950 METAMS: Pirmininkas Larry Lubik, 2602 W. 47th St.; Vicepirmininkas W. Butkus, 4012 Archer Ave.; Nut. rašt. P. J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CALumet 9-9191; Finansų rašt. Adela Burba, 6328 S. Eggleston Ave., tel. DO. 3-5165; Kontr. rašt. A. Kvedaras, 4246 S. Maplewood Ave., kasos glob. Alfons Masulis, 3252 South Halsted Street, telefonas Victory 2-7319; kassierius K. Kazlauskas, 4528 S. Spaulding Ave.; maršalka F. Sova, 4201 S. Maplewood Ave.; koresp. Anton Jusas, 2131 W. 24th St., telefonas FR. 6-4416; daktaras kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave. Susirinkimai įvyksta trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis nuo 16 iki 55 metų amžiaus.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1950 METAMS: Steponas Narkis, pirm., 4353 S. Talman Ave., tel. Virginia 7-1279; Antanas Jusas, pirm. pagalb., 2131 W. 24th St., tel. FRontier 6-4416; K. Kazlauskas, nut. rašt., 2910 W. 40th Place, tel. Virginia 7-6275; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CALumet 9-9191; Mrs. Adele Burba, izd., 6328 So. Eggleston Ave., tel. DORchester 3-5165; Antanas Jonikas, kontrolės rašt., 4404 S. Rockwell St.; Antanas Endziulis, maršalka, 5610 So. Maplewood Ave., tel. HE. 4-2343; Koresp. Steponas Narkis, 4353 So. Talman Ave., tel. VIRginia 7-1279. Susirinkimai įvyksta kas trečią trečiadienį po pirmą kiekvieno mėnesio 7:30 val. vak. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Į klubą priimami vyrai ir moterys nuo 15 iki 25 m. nemokamai.

WARDO LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO VALDYBA 1950 METAMS: Pirm. Steponas Dambro, 56 E. 101 St., tel. PU. 5-2339; vice pirm. Joseph Zukauskas, 31 E. 101 St.; vice pirm. J. Pivarunas, 22 E. 101 Pl.; nut. rašt. Mykolas Šimkus, 9920 So. Parnell Ave.; fin. rašt. B. Lutkevičius, 134 E. 110 St.; izd. Anicetas Bobelis, 10735 S. State St.; izdo globėjas: Al. Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave. ir Mrs. Matilda Barnišienė, 9424 Burnside Ave.; korespondentai B. Barnišis ir Al. Pivarunas. Susirinkimai įvyksta kas trečią antradienį. Visų šventų parap. svet., 10806 South Wabash Ave., Roselande, 7:30 v. vakaro.

KRAKISKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1950 METAMS: Feliks Stumskis, pirm., 7210 S. Fairfield Ave., tel. GROvehill 6-8263; Pet. Platkauskas, vice pirm., 4019 So. Rockwell St., tel. LA. 3-0823; Alex Kvedaras, nut. rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joe Bložys, fin. rašt., 3938 W. 63rd Place, telef. HE. 4-6180; V. Jankauskas, izdm., 5542 So. Spaulding Ave.; M. Starišev, organizatorė, 4002 S. Rockwell St.; Antanas Kandrota, koresp., 5140 So. Neenah Ave., PO. 7-7496. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio ketvirtą sekmadienį 2 val. popiet, Knotty Inn svet., 4256 S. Maplewood Ave.

LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠALPOS KLUBO 1950 METŲ VALDYBA: Pirmininkas Anton J. Valonis, 5671 S. Normal Ave., Wentworth 6-0211; Vicepirm. Frank Jakavicia, 3531 West 5th Avenue, Sacramento 2-4985; Nutarimų rašt. Lucille S. Shotas, 924 Webster Ave., Lincoln 9-6376; Kasiereus Frank Mickas, 4146 So. Archer Ave., Lafayette 3-9066; Finansų raštinnikas Bruno G. Shotas, 924 Webster Ave., Lincoln 9-6376; Kasos globėjas Jonas Simonavičius, 4531 So. California Ave., Lafayette 3-9726; Kontrolės raštinnikė Ona Svirnickas, 7202 So. Fairfield Ave., Hemlock 4-9816; Advokatas Alfons Wells, 69 West Washington St., Central 6-5708; Gydytojas Dr. M. T. Strikol, 4645 S. Ashland Ave., Yards 7-4787; Maršalka Vincas Baisis, Korespondentas Jonas Kondroška.

MARQUETTE PARK NAMŲ SAVININKŲ ORGANIZACIJOS VALDYBA 1950 METAMS: Pirmininkas Jonas Jacka, 6504 So. Rockwell St., REpublic 7-7929; vice-pirm. Petras Yasius, 6123 S. Troy St., PROspect 6-1217; nut. rašt. Frank Bakutis, 2603 W. 69th St., HE. 4-4638; fin. rašt. Julia Gričius, 6614 S. Sacramento Ave., REpublic 7-7714; kassierius Dominikas Bredelis, 6751 So. Campbell Ave.; kasos glob. Ursula Vainauskas, 7048 So. Fairfield Ave.; maršalka Alex Dulcius, 6004 So. Campbell Ave.; koresp. Frank Bakutis, 2603 W. 69th St., HE. 4-4638; legalis patarėjas Alfonsas Wells, 69 W. Washington St. Susirinkimai įvyksta ketvirtadienį kiekvieną mėn. Don Varnas Post svet., 6816 So. Western Ave., 7:30 val. vakaro.

Garsinkites „N-nose“

Planingas Taupymas Moka Gerus Dividendus!

- Kiekvienas, kuris kas savaitę arba kas mėnesį taupo nors truputį, — taupo planingai.
- Taupyti reik įprast. Taupyk nors mažai, bet reguliariai.
- Nuo 1905 metų kiekvienam taupytojui Mutual Federal Savings moka gerus dividendus du kartu į metus.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki \$10,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION

2202 WEST CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL.

Chartered and Supervised by the United States Government. JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL. Virginia 7-7747

VALANDOS: pirm., antr., penkt.—9 ryto iki 5 vak. Treč.—9 val. ryto iki 12 val. vidurdienio. Ketvirtadienį—9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadienį—9 val. ryto iki 1 valandos po pietų.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Mirė Dr. J. Elvikis

Prieš kelias dienas, sulaukęs 47 metų amžiaus, Oak Parko ligoninėje širdies liga mirė atvykęs iš tremties gydytojas Jonas Elvikis. Jis šioje ligoninėje buvo internas. Paliko žmoną ir 2 dukteris.

Tremtyje Dr. J. Elvikis dėstė Pabaltijo universitete, eidamas asso. profesoriaus pareigas. n.

ROZALIJA GRIGULA
pagal tėvus Bukaitis,
gvy. 1903 So. Ruble St.

Mirė 1950 m. rugsėjo 30 d. 6:13 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: 2 sūnus: Walter ir Edward, brolis Povilas Bukaitis ir jo šeima, gyvena Terre Haute, Ind., sesers duklė Anna Kondrat, gyvena Pennsylvania ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas P. Gurskio kopl., 659 W. 18th St.

Laidotuvės įvyks pirmą, spalio 2 d. 8:30 val. ryte iš koplyčios į Dievo Apveizdos par. bažnyčią, o pogrūdinių pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Rozalijos Grigula giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnūs, Brolis, Sesers Duklė ir Giminės.

Laid. Direkt. Petras Gurskis, Tel. SEEley 3-5711.

"Apšvietos" žinutės

Pirmas po vasaros atostogų susirinkimas rugsėjo 12 d. buvo gausus. Moterys po atostogų pailsėjo, malonios ir dosnios.

Pirm. Marijona Zolpienė trumpu žodžiu atidarė susirinkimą.

Į Chicago Lietuvių Tarybos konferenciją rugsėjo 24 d. Liet. Auditorijoj buvo išrinktos 3 delegatės: M. Zolpienė, S. Punišienė ir M. Andriusienė ir paskirta 15.00 dol. auka.

Buvo svarstytas laiškas, kviečias draugijos narses dalyvauti rugsėjo 9 dieną tautos šventės minėjime (Lindblom High School). Nors susirinkimas įvyko po šventės, tačiau draugijos narės, suprasdamos reikalą, pasiskyrė tam tikslui \$5.

Pikniko, rengto rugsėjo 3 d., komisija pranešė, kad jis buvo labai sėkmingas.

Apšvietiečių ateinantis parengimas įvyksta Liet. Auditorijoj spalio 29 dieną, o susirinkimas spalio 10 d. "Sandaros" svet., 840 W. 33rd St.

Po susirinkimo apšvietietės visuomet pagerbia narses vardinę ar gimtadienio progą, niekuomet neapsieina be vaišių.

Į draugiją priimtos naujos naujos narės: Stella Seleckienė, Teresa Turkevičienė, Paulina Kabelis. Jos maloniai prašomos atsilankyti į ateinantį susirinkimą.

Pirm. M. Zolpienė kvietė narses prisidėti prie rugsėjo 15 d. rinkliavos. S. Punišienė

"NAUJENOS"—NEISSEIMAS ŽYNYNO IR ISMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

Lietuvių Diena Muziejuje

Eilę metų Mokslo ir Pramonės Muziejus Chicagoje ruošia įvairių tautų kalėdinių eglaitių parodą ir "Christmas Around the World" programas, kuriose atvaizduojamos kiekvienos tautos kalėdinės tradicijos, papročiai, dainos ir t. t. Lietuviai dalyvavo parodoje ir programose, kuriose gražiai užsirekomendavo. Šįmet lietuviams suteikiama ypatinga garbė — jie kviečiami atlikti net keturias programas vietoje įprastų dviejų.

Lietuvių Dienai data jau paskirta — pirmas Muziejaus kalėdinio sezono sekmadienis — lapkričio 26 d.

Plačiai pagarsėjusios lietuviš-

PADEKAVONĖ

a. + a.

CHARLES SUKOWSKI

Mirė rugsėjo 16 d. 1950 m. ir palaidotas tapo rugsėjo 20, 1950. Dabar ilsiu šv. Kazimiero kapinėse, amžinai nutiles ir negalėdamos atsikvėpti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgailedami jo prasišalinimą iš mūsų tarpo, reikiame giliausią padėką dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms ir suteikiusiems vainikus draugams. Dėkojame mūsų dvasiškiams tėvams, kun. Urbanek, Szwiercz, ir Malyska, kurie atlaikė įspūdingas pamaldas už jo sielą, ir kun. Urbanek už dalyvavimą kapinėse; dėkojame graboriui John J. Fruzyna, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėjo jį į amžiną, o mums palengvino perkeitį nuliūdimą ir rūpesčius, dėkojame grabnešiams ir Keistucio Pas. Klubui ir visiems mišiu ir gėlių aukotojams ir, pagaliau, dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms; o tau mūsų brangus vyrė, sakome: išsikis šaltoje žemėje.

Nuliūdę lieka: Žmona, Brolis, Sesuo ir Giminės.

Padėka

JONAS MIŠKINIS

Mirė rugsėjo 24, 1950 ir palaidotas rugsėjo 27, 1950. Dabar ilsiu šv. Kazimiero kapinėse, amžinai nutiles ir negalėdamos atsikvėpti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgailedami jo prasišalinimą iš mūsų tarpo, reikiame giliausią padėką dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms ir šventų mišiu ir gėlių aukotojams.

Dėkojame mūsų dvasiškiams tėvui, kun. Valančiui, kuris atlaikė įspūdingas pamaldas už jo sielą; vargonininkui prof. Pociui. Dėkojame graboriui Jurgui F. Rudminui, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėjo jį į amžiną, o mums palengvino perkeitį nuliūdimą ir rūpesčius, dėkojame grabnešiams ir pagalioms dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms; o tau mūsų mylimas brolis sakome: išsikis šaltoje žemėje. Nuliūdę lieka:

Pusbrolis, Krikšto Duklė ir Giminės.

Padėka

JURGIS BAKUTIS

Mirė rugpjūčio 31, 1950 ir palaidotas rugsėjo 6, 1950. Dabar ilsiu šv. Kazimiero kapinėse, amžinai nutiles ir negalėdamos atsikvėpti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgailedami jo prasišalinimą iš mūsų tarpo, reikiame giliausią padėką dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms ir šventų mišiu ir gėlių aukotojams.

Dėkojame mūsų dvasiškiams tėvui, kun. Valančiui, kuris atlaikė įspūdingas pamaldas už jo sielą; vargonininkui prof. Pociui. Dėkojame graboriui Jurgui F. Rudminui, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėjo jį į amžiną, o mums palengvino perkeitį nuliūdimą ir rūpesčius, dėkojame grabnešiams ir pagalioms dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms; o tau mūsų mylimas brolis sakome: išsikis šaltoje žemėje. Nuliūdę lieka:

Sesuo, Brolis ir Giminės.

kos eglaitės dekoracijos jau ruošiamos. Pilnesnės žinios apie eglaitių parodą ir programas bus suteiktos vėliau.

J. Daužvardienė

PRANEŠIMAI

Lietuvių Agronomų Sąjunga Chicagoje š. m. spalio mėn. 7 d. 7 val. vakarų, kurioje įvyks susirinkimas, kviečiami visi lietuvių agronomai ir agronomiją studijuojantys asmenys.

INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ DĖMESIUI
Šių metų spalio mėn. 1 d., sekmadienį, 2 val. po pietų Tremtinių Namuose, 2244 W. 23rd Place, tel. Virginia 7-8711, įvyks Chicago Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos susirinkimas. Kviečiami dalyvauti vietiniai lietuviai inžinieriai ir tremtiniai, jau priklausančią Sąjungai ir norį įstoti.

—Ch. LIAS Valdyba.
SLA 260 kp. narių susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 1 d., 2 val. po pietų, 6816 S. Western Ave. Nariai ir norintieji apsidrausti didžiausiu lietuvių organizacijoje kviečiami atsilankyti.

SUSIARTINIMO VAKARAS
Liet. Tremtinių Draugija Chicagoje ruošia spalio 1 d., sekmadienį, 6 val. vak. šv. Antano parapijos salėje, 1500 So. 49th St., Cicero, septynių atėvių ir naujakurių lietuvių susirinkimo vakarą. Kalbės konsulas P. Daužvardis, deivus Antonina Dambrauskaitė ir Algirdas Brazis. Kartu bus graži Cicero jaunimo programa ir tautodailės parodėlė.

—Liet. Tr. D. jos Valdyba.
SLA 129 kuopos susirinkimas įvyks spalio 1 d. 1 val. po pietų, Dievo Apveizdos bažnytinėje svet., prie 18 ir Union gatvių, įėjimas iš 18-tos gatvės. 3 mėnesius praleidus atostogų kiekvieno nario pareiga yra dalyvauti susirinkime. Kviečia

—Užrašų raštininkas.
PRANEŠIMAS
Balsų Pakštas su visa savo kapela susidedančia iš 6 asmenų jau atvyko į Chicago, kur ateinantį seštdienį, lygiai 8 val. vakare, duos šokių sezono atidarymo premjerą Tremtinių Namuose, 2244 W. 23rd Place. Šokių sezono atidarys Tremtinių Namuose vyks šokių minėtai kapelai grojanti, kiekvieną penktadienį, seštdienį ir sekmadienį. Šiandien pradžia — penktadienis ir seštdienis 8 val. vakarų, o sekmadieniais — 7 val. vakarų. Tuo pačiu pranešame įvairiems organizaciniais vienetais, norintiems turėti p. B. Pakšto kapelą savo banketams ar šokiams, prašome kreiptis dėl sąlygų į Tremtinių Namus pas p. A. Kairį, telefonu VI 7-8711.

Simano Daukanto Draugystės mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 1 d., Chicago Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 1 val. po pietų. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

—A. Kaulakis, rast.

Sv. Petronėlės Draugijos susirinkimas įvyks spalio 1 d. 1:00 val. po pietų, Sv. Jurgio parap. salėje, prie 32nd Pl. ir Lituanica Ave. Visos narės malonėkite atsilankyti.

DIDYSIS FAKTAS

Nes iš malonės jūs esate išganyti tikėjimu; ir tai ne iš jūsų, nes tai Dievo dovana, ne darbas, kad ne vienas nesigirtų (Efez. 2, 8, 9).

Ne vienas norėtų pasakyti: "Aš norėčiau pažinti Dievą. Aš noriu būti išganytas. Bet išganytas tik šventiesiems. Mano nepuolny kromelis permažas. Mano gyvenimo aplinkybės tokios, kad aš niekuomet nepatapsiu šventas ir tobulas žmogus. Dievas turėtų atsisveikinti ir ypatingas mano gyvenimo aplinkybės ir pateisinti mane".

Bet ar tai jau yra pasiteisinimas? Ar tikrai mūsų išganymas yra toks tolimas dalyvis, kaip tas aukso pūdas, paslėptas toli už miesto krūmuose? Ar iš tikrųjų yra taip, kad tu turi pirma sukrauti gerų ir maldingų darbų kalnus, kad per juos galėtumei įkopti į dangų? Kas begalis būti labiau neevangeliška, kaip mintis, kad žmogus turi nusipelnyti išganytą?

Iš tikrųjų, tau reikia ne nusipelnyti išganytą, bet priimti jį Kristaus jau seniai nupelnytą išganytą. Išganytas nėra čekis, kurį tau Dievas išrašo už gerus darbus, bet išganytas yra čekis, kurį tau Dievas išrašo dovanai, iš malonės, Jėzaus Kristaus kentėjimu ir mirtimi prie kryžiaus. Jis jau seniai tau išrašė. Tu tikėjimu turi tik priimti jį. Darbai tu gali ir turi išauginti jį, ir nieko daugiau. Viskas yra atlikta už tave pilnai ir galutinai. Tu turi tikėti ir gyventi vien tuo, kas Dievo tau atlikta kartą visiems kartams. Tu gali džiūgauti, kad Dievas nereikalauja tavo mėslingų pastangų. Jis nori, kad tu garbintumei jį ir darytumei meilės darbus ne kaip žmogus, kuris ieško pelno, bet kaip toks, kuris tai daro iš dėkingumo Dievui ir su džiaugsmu, žinodamas, kad jis jau yra išganytas.

Tu jau dabar esi išganytas, jei tiki, kad Dievas Kristuje atliko už tave, ir kaip toks eik su ramybe ir daryk gerus darbus!

DANGIŠKA ŠVIESA!
Lietuvių Krikščionių Radijo Valanda kas seštdienį, 7:30 valanda vakare WHFC (1450 kil.) ir WEHS (FM, 97.9 meters). PASIKLAUSKYTE!
Norintiems veltui nusisūsiu Ap. Jono Evangeliją ir kitus LIETUVIŲ MIŠIŲS DRAUGIJĄ, Incorporated
P. O. Box 488, Chicago 90, Ill.

Pranešimas

Lietuvių Krikščionių Susivienijimo susirinkimai vietoje 7 val. vakaro nuo spalio (Oct.) 1 d. bus 3 val. po pietų.

Kurie norite susipažinti su tiesa (Dievo žodžiu), malonėkite atsilankyti į pamaldas, ir čia rasite krikščionišką draugiškumą ir patirsite, koks mūsų Sutvėrėjas per savo Sūnų Jėzų Kristų yra malonus ir geras. Išnaudokite šį laiką rūpestingai, kol keleivis esi. Kaip kartą akys užsimerks, tada būs per vėlu.
L. K. Susivienijimas
(—Sk.)

SVEIKINIMAS IR PAMALDOS MŪSŲ LIETUVIAMS DRAUGAMS
ST. GABRIEL'S BAŽNYČIA
4522 So. Wallace
Chicago, Ill.
KUN. C. J. CORKERY

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Viskas Pasaulio Dalls
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dël kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pasaukkit: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsirinkt. ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
PORTSMOUTH 7-9020

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

George F. Rudmin

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

3319 So. Lituanica Ave.
CHICAGO 8, ILL.
Tel. YARDS 7-1138-1139
Patarnavimas mieste ir už miesto ribų.

(Aš perėmiau p. Stanley P. Mažeikos koplyčią Bridgeporte).

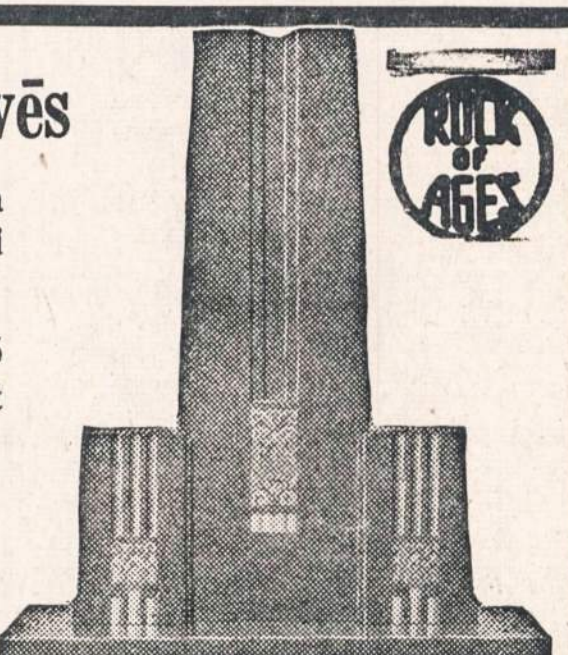
"NAUJENAS" SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADOODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet PAMINKLUS PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 3-2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sanktė
MAŽEIK & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
PProspect 6-0099
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse rasime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOTVIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. Yards 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas Lafayette 3-0727

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET

Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673

2314 WEST 23rd PLACE

10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE

Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET

TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE.

CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

710 WEST 18th STREET

Telephone YARDS 7-1911

Vienų Metų Mirties Paminėjimas

ONOS ORLAKIENĖS

(pagal tėvus Valatkaitės)

Šių metų spalio 2 d. sueina vieni metai nuo velionės mirties, kuri amžinai ilsiu šv. Kazimiero kapinėse.

Už mirusios vėl įvyks pamaldos spalio 2 d. 7:45 ryte Dievo Apveizdos parap. bažnyčioje, 18-ta ir Union Ave.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, po to atsilankyti į namus 1730 S. Halsted Street.

Nuliūdę: Vyras, Sūnūs, Marčios, Anūka, Sesuo ir kiti Giminės.

LINKSMĄ ŠOKIŲ VAKARĄ SU PROGRAMA

— rengia —
LIETUVIŲ AUDITORIJOS KLUBAS
3133 SO. HALSTED STREET

Iš konferencijos rezoliucijų

Chicago Lietuvos Tarybos konferencijoje rugs. 24 d. buvo priimta keletas rezoliucijų. Viena jų jau buvo išspausdinta "Naujienu" Nr. 226, kurios buvo pakartoti 6 punktai, o septyntasis ir kitos rezoliucijos, dėl techninių kliūčių, tebuvo atspausdintos. Dabar čia paduodame to septyntojo punkto konferencijos priimtą redakciją: "7) prašyti Chicago Lietuvos Tarybą pritraukti galimai daugiau jėgų savo darban ir sustiprinti savo veiklą, planingai einant į vietos amerikonišką spaudą, radiją ir jų tarptautinio santykiavimo organizaciją, siekiant palankiai nuteikti Amerikos visuomenę Lietuvos laisvės reikalui".

Kitos rezoliucijos minėtosios konferencijos buvo priimtose šios:

"Vincas Stulpinas pasiūlo sekama įnešima:

Chicago Lietuvos Tarybos konferencija savo susirinkime, kuris įvyko Lietuvos Auditorijoje, rugsėjo 24 d., 1950 m., pareiškia, kad Amerikos Lietuvos Tarybą dėtų pastangas įvesti į Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą Klaipėdos krašto atstovą.

Įnešimas priimtas. Vytautas Galvydis pasiūlo sekama įnešima:

Rezoliucija dėl Vilniaus Krašto atstovo įvedimo į VLIKą. Susirinkimas siūlo A. L. T. centro valdybai atkreipti VLIKo dėmesį, kad Vilniaus kraštas būtų atskirai atstovaujamas VLIKo sąjate.

Įnešimas priimtas. Be to, buvo priimta rezoliucija Laisvosios Europos Komitetui kovos už laisvę reikalui. Šią rezoliuciją įdėjome kitame "Naujienu" numeryje.

Reikalingas kraujas

Dominikas Jaunius, kuris guli Mount Sinai ligoninėje, yra kritiškoje padėtyje, ir prašo draugus arba parapilonus, kad kas galėtų jam duoti kraujo ir tuo pačiu išgelbėti jo gyvastį. Jis yra kvėdarniškas. Į tą ligoninę lengva privažiuoti California Ave. busais, nes ligoninė yra 2750-2 W. 15 Pl.; jo kambario numeris 862. Jaunius ir jo sesuo Barbora Gurskienė Kruszinis bus jums už tai labai dėkingi ir ku nors atsilygins.

Kurie draugų turės teisę laisvo laiko mano brolių aplankyti, aš būsiu labai dėkingas. Lankyti galima bet kuriuo laiku.

Prisimindama, kad, Chicago gyvendama, turėjau gana daug draugų dirbdama įvairiose kluobuose, tikiuosi pagalbos. Nors toliau persikėliau, bet klubus dar vis aplankau nors kartą per metus, o ateity gal ir vėl atsi-kraustysiu į savo mylimą Chicago; tada vėl dirbsime su savo gerais draugais lietuviais. Kai šiandien mano vienatinį brolių suspaudė sunki liga, aš ir kreipiuos į jus, mano brangūs draugai.

Sesuo Barbora Gurskienė Kruszinis, 4918 7 Ave., Kenosha, Wis.

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVIO ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DYASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINIAUSIUS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Ši šeštadienį, rugsėjo mėn. 30 d., 8 val. vakare

Programą atliks dainininkai: A. DAMBRAUSKAITE ir A. BRAZIS. Akompanuos VL JAKUBENAS. Sokiams gros tremtinų orkestras. Įžanga 75 centai. Kviečiame visus atsilankyti. RENGĖJAI.

West Pullman surinko \$325.30

Rugsėjo mėn. 15 d. viešojoje rinkliavoje (Tag Day) gražiai pasirodė ir West Pullmano kolonija, kuriai vadovavo žinoma veikėja p. I. Metešienė. Ji suorganizavo 20 rinkėjų, kurios surinko \$325.30. Nedidelei West Pullmano kolonijai tai efektinga suma. Šios darbščios ir susipratusios rinkėjos yra:

I. Metešienė	\$36.00
V. Lapie	31.52
A. Galeckas	29.19
Paulina Gudžiūnas	27.43
Ursulė Urbonas	25.72
Peter Cepkinas	24.49
M. Mažeika	24.25
D. Burbiene	21.00
S. Dovartienė	18.76
A. Baltamonaitė	15.51
Jadvygė Jankauskas	15.00
K. Gurskis	13.78
Regina Radvilavičiūtė	13.19
Zigmas Krasauskas	11.36
Birutė Pleškytė	9.31
Mindaugas Pleškys	9.00
Jagminienė	6.27
Raymond Gajauskas	5.00
Leonard Narbutas	3.00
Victor Lipinis	2.61

BALF-o Vajaus Komitetas reikią kolonijos kapitoniui p. I. Metešienė, visoms rinkėjos ir visiems prie rinkliavos prisidėjusiems bei pagelbėjusiems West Pullmano lietuviams nuoširdžią padėką. Kartu padėką priklauso ir kolonijos klebonui kun. Švarliui už visokeriopą paramą bei rinkliavos garsinimą. —N.

Diktatorius visada pasirošęs karui

Sen. Lucas, kalbėdamas rinkiminėje kampanijoje Metropolis, Ill., tarp kitko pareiškė, jog, jei bolševikai norėtų ir toliau kurveržtis, nepaisydami pralaimėjimo Korėjoje, "mes turime mažą dovaną, kuri ji (Stalina) sustabds. Mes turime atominių bombų atsargą, ir jis žino, kad mes žinome kaip ją vartoti".

Atsikirsdamas savo varžovo Dirkseno kaltinimams, jog nebuvusi Amerika pasirošusi Korėjos konfliktui, Lucas pareiškė: "Demokratija niekada nėra pasirošusi karui. Diktatūra visada yra pasirošusi". Bet Amerika pagaliau visada iki šiol karus laimėjusi.

Prie Dirkseno tvirtinimą, jog demokratų administracija pasiskatinusi plėsti JAV komunizmą, Lucas pareiškė, jog 81 kongresas daugiau sudavęs komunizmui smūgių namie ir syetur negu bet kuris kitas kongresas Amerikos istorijoje.

SKAITYKITE IR KITI RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

Cicero

Po ilgos ir sunkios ligos paliko gyvybui a. a. Vasiliauskienė, 1330 So. 49 Ct. Antradienį, rugs. 25 d., iškilmingai palaidota su bažnyčios patarnavimu Sv. Kazimiero Kapinėse. Palydovų buvo nepaprastai daug, nors ir buvo darbo diena.

K. Vasiliauskas, linksmo būdo žmogus, keletą metų buvo

bizny. Įsigijo daug draugų. Visi reikšė jam užuojautą šią liūdną valandą.

Padėka

Suorganizavusiems laidotuves gerbiamejam prof. Dr. K. Ozeiliui su ponia ir Dr. Budriui, talinkininkams ponai Trečiokienėi ir p. Sodeikai reikiame nuoširdžiausią padėką. Visiems draugams ir pažįstamiems, prisidėjusiems, dalyvavusiems bei užjautusiems mus mūsų brangaus vyro ir tėvo laidotuvsė tariame tikrai didelį aciu.

Dr. J. Ūso šeima.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

VIENTELE PROGA, KURI NIEKUOMET DAUGIAU NEPASIKARTOS

Didžiulis išpardavimas Jos. F. Budriks, Inc., 3241 So. Halsted St., Jewelry prekyboje. Įmokėti tereikia tikait dešimtą dalį; jokių taksų neskaitoma.

Jūs sutapsytė pusę, trečdali normalios kainos, o mažaisiais 20 centų nuo kiekvieno dolerio. Budriks Jewelry parodoje užpiko \$63,000 vertės įvairių brangenybių: Brilliantų, Deimantų, žiedų su spalvotais akmenimis, Perlių, Aukso, Sidabro papuošalų. Vėliausios mados Šveicariškų bei Vokiškų geltono, balto aukso moteriškų bei vyriškų laikrodžių: Elgin, Bulova, Longines, Wittnauer, Omega, Moline; laikrodžiai žinomi visame pasaulyje. Visos brangenybės parduodamos grynais ar lengvais išmokėjimais, imokant tik dešimtą dalį vertės bei jokių taksų. Laik šio išpardavimo visus taksus apmoka patsai Budriks.

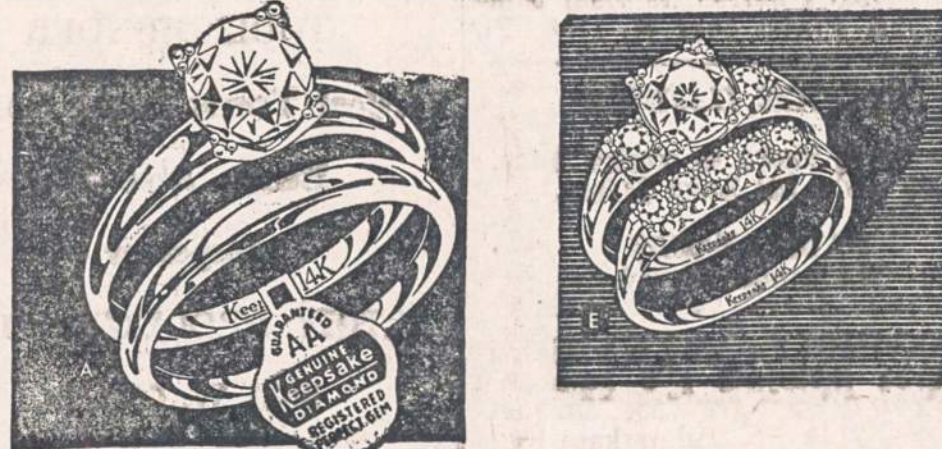
Kalėdoms dovanas pirkite dabar, sutapsytė pusę kainos; imokėjęs \$1.00, išrinktas prekes mes palaikome iki Kalėdų. Prieš Kalėdas kainos pakyla dvigubai.

Moteriškas rankinis, balto 14 kt. aukso, 17 akm., vertės \$199.00	\$98.00
Moteriškas rankinis, balto 14 kt. aukso, 17 akmenų su 6 rubiniais papuoštas, vertės \$168.00	\$84.00
Moteriškas rankinis laikrodėlis geltono aukso, 14 kt., 17 akmenų, vertės \$160.00	\$79.00
Rankinis moteriškas laikrodėlis, geltono 14 kt. aukso, 17 akmenų, papuoštas su 4 deimantais ir 8 rubiniais, vertės \$225.00	\$109.00
Rankiniai laikrodėliai balto ir geltono aukso BULOVA nuo 17 akmenų, vertės \$22.50	\$22.50
Rankiniai laikrodėliai balso ir geltono aukso ELGINS nuo 17 akmenų, vertės \$21.50	\$21.50

Rankinis vyriškas 14 kt. aukso, 17 akmenų su puikia auksu apyranke, vertės \$120.00	\$59.50
Rankinis vyriškas, raudono 14 kt. aukso, 17 akm., vertės \$100.00	\$49.50
Kišeninis vyriškas 14 kt. su aukso grandinėle, vertės \$75.00	\$37.00
Vyriškas 14 kt. balto aukso su auksu grandinėle, vertės \$65.00	\$32.00
Vyriškas kišeninis 14 kt. aukso, 17 akmenų, vertės \$85.00	\$42.00
Vyriškas rankinis apskritas, ypatingai plonas, vertės \$60.00	\$32.50
Longines rankinis 17 akmenų balto aukso, vertės \$75.00	\$39.50
Pockets Ben kišeniniai, vertės \$6.00	\$2.50
Vyriškas baltas laikrodėlis, apskritas, su puikia grandinėle, buvo \$39.00	\$19.00
Vyriškas geltono 14 kt. aukso, 15 akmenų, su grandinėle, buvo \$35.00	\$18.00
Vyriškas rankinis vandens nebijantis—waterproof, buvo \$35.00	\$17.00
Vyriškas rankinis vandens nebijantis—waterproof, buvo \$49.00	\$29.00
Vyriškas rankinis gražus rankinis su apyranke Longines rankinis, 17 akm. laikrodėlis su puikia apyranke, vertės \$1.25	\$32.50
Cigaretėms žiebtuvėliai—lighters, vertės \$3.50	\$1.25
Elektrinis Grandfatheris laikrodėlis su švytuokle, vertės \$29.00	\$14.95
RCA - Victor Phonografas, vertės \$15.00	\$8.95
Columbia Phonografas, elektrinis, išpardavimui, vertės \$10.00	\$2.95
Bulova sieninis elektrinis laikrodėlis, vertės \$25.00	\$12.50
Aristocrat sieninis laikrodėlis užsukamas 8 dienom, vertės \$6.50	\$3.25

Jos. F. Budriks, Inc., Baldų, Televizijos, Jewelry prekyba, įsteigta prieš 33 metus. Visos prekės garantuotos, nepatikus laikė keletos dienos grąžinami pinigai. Išpardavimas eina tikrai šiuo adresu:

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

ATIDARA PIRMADIENIO IR KETVIRTADIENIO VAKARAI

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez.: 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WATERfall 8-3060
Priima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm., pagal susitarimą.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEVERly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vakaro
šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PULLman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeleY 7-3330
Namų tel. BRUNswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas: YARds 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsiliepė viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. MILltop 5-2657

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
Ofiso VALANDOS:
Pirmad., Antr., Ketvirt., ir
Penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir šeštad. tikait susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARds 7-7772

DR. STASYS BUDRYS
IR
DR. MILDA BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5946 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
VAL.: 2—5 ir 6—8, šeštad. 2—4 p.p.
Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

Ofiso tel.: YARds 7-1166
Rezid. tel.: DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-to gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir seštadieniais; ketvirtad. ir priešpiet tik is anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p. Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3638
Resid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta.

7—NAUJIENOS, CHICAGO, 8, ILL.—ŠEŠTADIEN., RUGSEJO 30, 1950

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas Vincennes 6-3906

Emerg. Tel. KEDzie 5-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAFayette 3-3210
Val.: pirm., antr., ir ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3—5 v. v. trečiad., penkt. ir šeštad. 3—8 v. v.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS - CHIRURGAS
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonai: Commodore 4-8364
10828 SO. WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p. Neturi valandų Trečiad. ir Sekmad.

KITATAUCIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet, nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSIENIEŠIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakvoti miegoti, nes jų užsieniešius žaizdas nieštis ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jis gydomojo vpatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti nakvoti. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų, jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpinčių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūtančios ir suskilusios odos, jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir aplinkinėse arba atsiųskite money order į:
LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street
Tel. CALumet 5-7237

Lietuviška dainų ir muzikos radio programa leidžiama is WCFL, 1,000 kil. stoties kas SEKMADIENI 5:30 po pietų Chicago laiku.

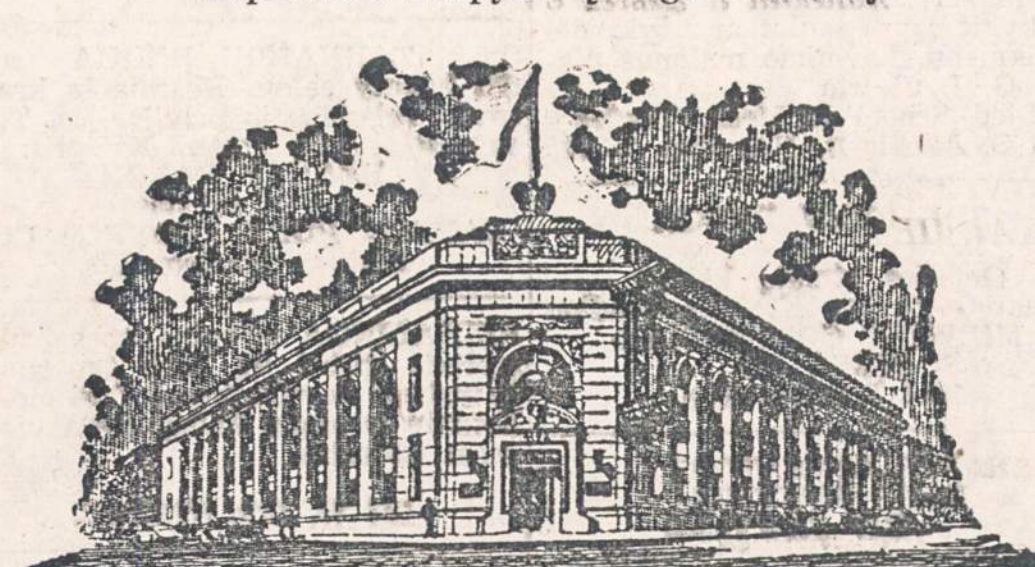

IS STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakarųškos
Tel.: HEMlock 4-2413.
7121 So. Rockwell Street,
Chicago 29, Illinois

Garsinkitės "N-nose"

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000.
Stipriausia Taupymo Istaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRginia 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

ŠIAUREJ STATYB BENDRUOMENINIUS NAMUS

Sanitarijos distrikto 5 balsais prieš 4 nutarė statyti pigius namus visuomenei prie Chicago upės tarp Foster ir Bryn Mawr. Plotas išnuomojamas namų statybos valdybai '99 metams, iš pradžių imant 6% metinių sklypo vertės, vėliau 7 ir 8%.

Respublikonai balsavo prieš šį statybos projektą.

Tikrins Drury knygas

Senato nusikaltimų tyrinėjimo komitetas nutarė patikrinti Drury seifą ir pajamų bei mokesčių knygas, norėdamas išaiškinti nužudytojo Drury veiklą ir jo santykius.

Pasirodo, jog Drury norėjo išaiškinti tarpvalstybinius gemblių veiklos sąitus Amerikoje, dėl to buvo nuvykęs į Clevelandą ir ten norėjo pasimatyti su įžymiais gemblių veikėjais.

Atidarius Drury seifą banke, rasta \$100 popieriniai ir \$2-735 kitokiomis vertybėmis. Be to, rasta popieriaus gabalėlis su įvairiais skaitmenimis. Vieno skaitmenų skilty įrašyta 20-375. Manoma, kad tai gali reikšti dolerius; Mrs. Drury sako, kad tai būsių vyro nekilnojamas turtas. Tariamasis Drury užrašų knygtės, iš kurios daug tikėtasi žinių, seife nerasta.

Nusikaltimų Chicagoje mažėja

Chicago nusikaltimų komisai liudijo Daniel A. Gilbert, valstybės gynėjo raštinės tarytojas ir demokratų kandidatas į apskrities viršininkus. Jis pareiškė, kad jo 18 metų veiklos laikotarpiu Chicagoje žymiai sumažėjo nužudymų bei nusikaltimų. Esą, 1932 metais čia buvęs nužudomas žmogus kas 8 - 10 dienų. Dabar pirmasis gengsterinis nužudymas įvykęs per 21 mėnesį.

Iš tolimesnių nusikaltimų sumažėjimo Gilbert pažymėjo: 1) automobilių vagysčių iš 106 su mažėjo iki 6 per dieną; 2) per 18 metų tik 3 iš 31 policininkų žudikų neišaiškinti; 3) sunaikintos organizuotos padėgėjų gaujos ir kt.

Gilbert pareiškė, kad, jei jis būtų apskrities viršininkas, per 6 mėnesius jis išnaikintų lošimo iš pinigų mašinų operavimo organizaciją.

SVARSTO KALĖJIMO ADMINISTRACIJOS KALTĘ

Prisiekusieji teisėjai svarsto, ar yra kalta Cook apskrities kalėjų administracija dėl kaltinių kaltinimo girtavimu ir neleistinai santykiams. Paskutinis šioje byloje liudiję apskrities viršininkas Walsh, kuris buvo klausinėjamas 75 minutes. Jis pareiškė pastikis kalėjimo prižiūrėtoju Fordney. Walsh paaišgino, kad kalėjime vyksta neleistini dalykai.

Paliudija kaltinimus

Kai kuriuos kaltinimus jaunuolių arešto namų byloje paliudija vadinamieji melo detektoriai. Valstybės gynėjo padėjėjas Schaffenegger pareiškė, jog viena šių namų sulauktytoji jaunametė (16 m.) ir vienas namų sargas vyriškis gynėsi vienas antram meilėnėsi, bet melo detektorius parodė, jog juodu sako netiesą. Tačiau šių duomenų nesą galima panaudoti bylai, nes mergaitė nenorinti liudyti prieš tą sargą. Melo detektoriaus parodymai negali būti panaudoti teisme sargui apkaltinti.

Schaffenegger ir jo bendradarbė Mrs. Goodman žada savo

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

PARDAVIMUI 320 akrų farma su arba be gyvulių. Graži vieta ir moderniški būdinkai. Prie gero kelio ir prie didelio miesto. Labai pigiai. Rasykite: Joe Swetlik, R. 2, Rodney, Michigan.

NAMAI, farmos, biznio progos, įvairaus didumo ir brangumo. Rasykite dėl sarašo. Decker Realty Service, Inc., Paw Paw, Michigan.

PARDAVIMUI ARBA MAINYMU I NAMAI
10 akrų farma netoli Chicago. Gražūs trobesiai ir visi kiti įtaisymai. Moderniška. Telefonuokite po 7 vakarais GRovehill 6-7451.

100 AKRŲ farma. Parduosiu arba mainysiu į keturflatį. Gera žemė. Visa juodžemis ir geri trobesiai. Farma yra arti Chicago. 25 mylių nuo 63rd St. Parduomo priežasčių: fermerio mirtis. Matykite savininką, 6511 So. Talman. Vakaraš nuo 5, šeštadienį ir sekmadienį visą dieną.

PIENININKYSTĖS farma. 40 akrų dirbamos žemės, 40 akrų ganykla. Miškas, upelis. Nėra smėlio, pelkių, akmenų. Namai verti \$10,000. Pasiaukojimo kaina \$4,800. Išlygina nuosavybė. No. Medford, Wis. 328 mylių į Northwest Chicago, pienininkystės srityje. Kreiptis Box 3250, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

PERSONAL

Asmenų ieško

PAIESKOMAS Frank Burba. Prašome jį arba kas apie jį žino pranešti Burby šeimynai.
4344 So. Washtenaw Ave.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDAVIMUI duonos rautas arba visas biznis. Atsiųskite po 4 popiet. 10502 So. Michigan Ave.

PARDAVIMUI arba rendon P & S Taverna. Šaldymų įrenginiai, gyvenimui kambariai, televizija. Prieinama kaina. 4343 So. Wood St.

PARDAVIMUI TAVERNA su visais naujais įtaisymais ir šaldytuvu, lietuvių apylinkė. Priežasčių: liga. Tel. DANube 6-9793.

SMALL TAVERN and BUILDING. Very good business.
7009 S. ASHLAND AVE.

TAVERNA, 2 flatų mūrinis namas ir 3 karų garažas. 1634 W. 69th St.

AUGAS GROSERIO IR BUCERNIS BIZNIS
LOCK, stock and barrel; mūrinis namas su apartamentu pirkėjui ir 2 kiti dël įplaukų. Arti 33 ir Wallace. HOGAN REALTORS
5922 So. Wentworth Ave.
Normal 7-4121.

PARDAVIMUI taverna. Liko našlė. Persisėdimo kampas Archer ir Kedzie. 4326 So. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI TAVERNA SU NAMU
Arba mainysiu į apartamentinį namą Southwest Side. Turi greitai parduoti. Namas gerame stovyje.
4535 SO. HERMITAGE AVE.
Yards 7-1937.

LIKIERIŲ krautuvė su U baru. Arti 67th ir Western Ave. Daroma geras biznis. REPUBLIC 7-9808.

TURI parduoti einantį biznį, taverną ir sale. Salė turi metinius kontraktus sokioms, parengimams, vestuvėms ir mityboms. Lysas tavernai ir salei galima gauti 5, 10 ar 15 metų nuo namo savininko. Savininkas dabar laiko taverną. Turi parduoti dël kitų investicijų. Yra arti Marquette Parko. Dël kitų informacijų šaukite Albert G. Preibis, HUDSON 3-2121.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MODERNIZUOKIT Savo Virtuvę
arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarius 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimas - Kreditas.
Lafayette 3-2977
Pasirinkimas gražiausių spalvų.

PARDAVIMUI geso ir anglių kombinacijos pečius, taigpi nedidelis šaldytuvas. 812 W. 33rd St., 2 aukštas.

PARDAVIMUI anglim ir geso šildomas "combination" pečius, taigpi rašomoji mašinėlė su lietuviškais akcentais. 2532 W. 45th Street.

PARDAVIMUI gaminis pečius, Moore šildytuvai ir stalas. Šaukite: Yards 7-9456.

2½ savačių tyrinėjimų duomenis, liečiančius sąlygas jaunuo-lių arešto namuose, perduoti valstybės prokurorui Boyle savaitės gale. Schaffenegger mano, jog kai kurie dalykai tuose namuose nesą kaip reikiant, ir reikalingi pataisymai.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dëlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui

7 FLATŲ mūr. namas, 3 po 5 ir 4 po 4 kamb., centralinė šiluma. Yra arti North Ave. ir Oakley. Kaina tik \$19,000. Įmokėti \$5,000. Proga sudaryti kooperatyvą.

Krautuvė ir 8 flatų mūrinis namas. Yra ant 18 gatvės ir Halsted. Kaina tik \$13,000. Įmokėti \$3,500. Taverna ir valgykla, yra prie pat dirbtuvių ant 39th St. Liga savininką verčia parduoti tik už \$2,500. Butas 4 kamb. pirkėjui.

2 fl. po 6 kamb. mūro namas ir garažas. Yra Marquette Parke. Kaina \$21,800.

3 flatų medinis namas yra ant Throop ir 69th St. 2 kamb. ir uždaryti porčiai, galima užimti tuoj. Kaina \$8,200. Įmokėti \$2,500. Dël platesnių informacijų kreipkitės prie K. J. MACKE-MACIUKAS
2439 W. 69th St.
Tel. PROspect 6-3140

AŠ galiu tamstoms pagelbėti nusipirkti, parduoti arba išsinaiyti bile kokią didumo namą, pelningai greitai ir teisingai. Atlieku visokius Real Estate reikalų kelbimus atsargiai ir saugiai. Charles Urnich-Urnich. 2500 W. 63rd St. 2 lubos. telefon. PROspect 6-6025.

Jeigu norite skubiai parduoti savo namą, sklypą bei farmą ar išnuomoti butą, kreipkitės į mano kontorą. Reikalui esant, parpinu paskolą ir padedu sutvarkyti nuosavybės dokumentus. Cia pat atliekamas gyvybės ir sveikatos draudimas. JONAS KUTRA REAL ESTATE
1757 W. 51st Street, Chicago 9, Ill.
Tel.: PR 6-7238 arba FR 6-3734 vak.

2 AUKŠTŲ mūrinis namas, 2 po 5 kamb. flatai ir tavernos biznis, yra 6227 So. Ashland Ave. Dël žinių šaukite įgaliojį bet kada
Hilltop 5-1736.

PARDAVIMUI taverna su namu, 1-4, 1-3 kamb. ir taverna—\$15,000. 2 aukštų, 2-4, 4-3 kamb. — \$9,500. 19-tos ir Halsted apylinkėje. 4 kambarių katedžius, gasu šildomas, 144th St. ir So. Trumbull. Dël informacijų šaukite CRawford 7-0462.

PARDAVIMUI 6 pagyvenimų namas labai gerame stovyje. Kaina \$16,000. Neatsiliepi. 916 W. 36th St., 2-ras aukštas iš priekio.

SAVININKAS parduoda namą, 3 flatai po 6 kambarius, 50 pėdų lotas, 2 karų garažas. Gera transportacija. Galima 2 pagyvenimus užimti tuoj. 1 pagyvenimas neturi namų rendų kontrolės. Arti Sv. Petro-Povilo Liet. bažnyčios. Kaina \$12,500. \$5,000. įmokėti. Atsiųskite Savininkui ponias Naginskis, 12239 So. Lowe Ave. Waterfall 8-5056.

ATIDARYTAS NAMAS SEKMADIENI 1 IKI 5 P. P.
2920 W. 38th Pl. Geros rūšies 3-ju apartamentų mūrinis. Po 4 kambarius po 2 miegamus. Telfex virtuvė, prausykla. Insuliuotas. Alyva vandens šildymas, 2 karų garažas. 1 apartamentas tuščias. Arti mokyklos, bažnyčios, transportacijos. Kaina \$15,750. Wentworth 6-3226.

KRAUTUVĖ su 6 kamb. apartamentu viršų. Mūrinis. Gera proga šeimai įsisteigti gerame biznio bloke. Namą parduoda originalus savininkas. Modernus krautuvės priekis, pilnas beismotas. Didelis garažas, tinkamas biznio sunkvežimiu arba automobiliui. Apartamente yra 3 miegamieji, dideli uždengti porčiai, tvirtas ažuolo trimas, radiatorių uždangos, insuliuotas stogas, automatiška šiluma. Kaina \$21,000. Matykite savininką 2-me aukšte sekmadienį.
1737 W. 35th STREET.

MODERNISKAS NAMAS

pradėtas statyti netoli Marquette Parko, 7243 South Fairfield Ave. 5 kambariai pirmame aukšte ir 3 kambariai antrame su vėliausiais įrengimais ir aukštu sklepu, kur nebuv vandens. Mainys į lotus. Kam reikalinga atsišaukite.

6753 SO. ROCKWELL ST.

PARDAVIMUI namas ne visai baigtas, 2 lotai. \$5,000. 3637 W. 115th Pl.

ANTIOCH, ILLINOIS

5 kambarių stuba ir ekstra lotas. 200 pėdų iki Lake Marie.

PAUL LEASES

WALbrook 5-4914.

PARDAVIMUI 2 aukštų mūrinis namas arba mainysiu į 6 kambarių bungalov. 2 karų garažas. Marquette Parke, 7148 So. Talman Avenue. Matykite iki pietų.

6625 S. CAMPBELL AVE. 6 kambarių, 3 miegamieji. Taigpi 2½ kambario beismonte. Savininkas. Po 1 val. popiet.

7131 SO. MORGAN. Savininkas. 7 kambarių bungalov. Tiele prausykla. Automatiška vandens šildytuvai. 2 karų garažas ir daug ekstrų. Aberdeen 4-1913.

KAINA GREITAM PARDAVIMUI SAVININKAS

6 kamb. mūrinis bungalov su pajamom. Sklepe butas. Karštu vandeniui šildymas, stokeris. Automatiškas vandens šildymas gasu. Dury su skliautais, cabinet virtuvė, tile prausyklos, purkšlynės, venetian blinds. Gera transportacija. Arti bažnyčios, mokyklos. \$16,750. 6116 So. Campbell.

5 kambarių mūrinis bungalov, 2 metų senumo. Cabinet virtuvė, venetian blinds, sieteliai, stovės, landšaftas, garažas. Prieinama.
4551 So. Keating Ave.

HELP WANTED—MALE

Reikia Darbininkų

VYRŲ REIKIA

Džiaukitės patogumu dirbdami arti savo namų

TUOJAU DARBAS

Sheet Metal Darbininkams — Pagelbininkams

WELDERS — GRINDERS

Square shear operatoriams — dalių sudėstytojams

LIGONINES PASALPA

Denomis pakaitos — 5 dienos — 50 valandų.

Pusantro mokesčio kas virš 40 valandų.

411 N. TRUMBULL

MEN!

WE NEED

- Packers and Craters
- Assemblers
- Oven Tenders
- Polisher Helper
- Plating Helper

Also Experienced

- Heat Treaters
- Punch Press Operators
- Barrel Platers
- Steady Employment
- High Wages — Hospitalization and Insurance.

Duro Metal Products

2649 No. Kildare

VYRŲ

Reikia Dirbti tikrai dalį laiko

5 DIENOS SAVAITEJE

VALANDOS NUO:

6 ryto iki 10 vakaro.
10:30 ryto iki 2:30 popiet
2:30 popiet iki 6 vakaro
7 vakaro iki 11 vakaro

Kreiptis asmeniškai

CHICAGO CARTON CO.

4200 SO. CRAWFORD

MIMEOGRAPH OPERATOR

YOUNG MAN

5 day week. Publishers Office Pleasant surroundings

MERCHANDISE MART

WHITEHALL 4-4400

REIKIA

DIRBTUVES VYRŲ

Nuolatinis darbas, augančioje industrijoje; puiki proga atečiai

Atsišaukite ypatingai.

KIECKHEFER CONTAINER

COMPANY

Garden St. ir Roosevelt Ave., Bensenville, Ill.

REIKIA

TURRET LATHE

OPERATOR

Radial Drill Press operator

Bullard Operator

TOOL GRINDER

Vertical Turret Lathe Operator

Bench Assembler

Inspector

ATHEY PRODUCTS CORP.

5631 W. 65th St.

PO. 7-5488.

MAŠINŲ OPERATORIŲ

ant

MILLING MAŠINOS

TURRET LATHE

Patyrę produkcijos darbe. Turi turėti savo įrankius. 40 iki 48 valandų savaitę Grupės, gyvybės, ligoninės ir medicale aprauda. Apmokamos atostogos. Įstaigoje kafeteria.

ACME STEEL COMPANY

2840 So. Archer Ave.

SECOND baster, vyrų kantai.

Victory Coat Shop, 330 South Franklin, Room 505.

ODOS DARBININKŲ REIKIA

Prie bagažų. Geras uždarbis. Nuolat BENNO HAHN & CO.

234 So. Wells.

HELP WANTED—MALE

Reikia Darbininkų

REIKIA

Džiaukitės patogumu dirbdami arti savo namų

TUOJAU DARBAS

Sheet Metal Darbininkams — Pagelbininkams

WELDERS — GRINDERS

Square shear operatoriams — dalių sudėstytojams

LIGONINES PASALPA

Denomis pakaitos — 5 dienos — 50 valandų.

Pusantro mokesčio kas virš 40 valandų.

411 N. TRUMBULL

MEN!

WE NEED

- Packers and Craters
- Assemblers
- Oven Tenders
- Polisher Helper
- Plating Helper

Also Experienced

- Heat Treaters
- Punch Press Operators
- Barrel Platers
- Steady Employment
- High Wages — Hospitalization and Insurance.

Duro Metal Products

2649 No. Kildare

VYRŲ

Reikia Dirbti tikrai dalį laiko

5 DIENOS SAVAITEJE

VALANDOS NUO:

6 ryto iki 10 vakaro.
10:30 ryto iki 2:30 popiet
2:30 popiet iki 6 vakaro
7 vakaro iki 11 vakaro

Kreiptis asmeniškai

CHICAGO CARTON CO.

4200 SO. CRAWFORD

MIMEOGRAPH OPERATOR

YOUNG MAN

5 day week. Publishers Office Pleasant surroundings

MERCHANDISE MART

WHITEHALL 4-4400

REIKIA

DIRBTUVES VYRŲ

Nuolatinis darbas, augančioje industrijoje; puiki proga atečiai

Atsišaukite ypatingai.

KIECKHEFER CONTAINER

COMPANY

Garden St. ir Roosevelt Ave., Bensenville, Ill.

REIKIA

TURRET LATHE

OPERATOR

Radial Drill Press operator

Bullard Operator

TOOL GRINDER

Vertical Turret Lathe Operator

Bench Assembler

Inspector

ATHEY PRODUCTS CORP.

5631 W